DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXIII Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPA – JULY 25, 1992 Nr. 144

Nauja Lietuvos Vyriausybė

Penktadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, liepos 24 d. (Elta) – Liepos 23 dieną Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos penktojoje sesijoje, Ministrui pirmininkui Aleksandrui Abišalai pristačius kandidatus, buvo formuojama nauja vyriausybė. Ministro pirmininko pavaduotoju paskirtas Aukščiausiosios Tarybos deputatas, Jonavos valstybinės įmonės „Azotas" generalinis direktorius Bronislavas Lubys.

Bronislavas Lubys gimė 1938 m. Plungėje. 1963 metais baigė Kauno politechnikos institutą ir pradėjo dirbti Jonavos azotinų trąšų gamykloje. Buvo cecho viršininkas, vyriausiasis inžinierius, nuo 1986 metų – generalinis direktorius. 1979 metais apgynė chemijos mokslų kandidato disertaciją. Dėstė Kauno Politechnikos institute, nuo 1989 metų – docentas. Yra daugelio mokslinių publikacijų autorius, skaitė mokslinius pranešimus JAV, Japonijoje, Suomijoje ir kitur. Laisvalaikio pomėgis – buriavimas. Buvo vedęs, 1975 metais išsiskyrė. Duktė užaugo pas tėvą, dirba kaip vaikų gydytoja.

Ministrais be portfelio paskirti – Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pavaduotojas, profesorius Leonas Kadžiulis ir Aukščiausiosios Tarybos deputatas, savivaldybių komisijos pirmininkas Stasys Kropas, Ryšių ir informatikos ministru – Kauno technologijos universiteto profesorius Gintautas Žintelis.

Leonas Kadžiulis gimė 1926 m. Kupiškio rajone. 1950 metais baigė Lietuvoje žemės ūkio akademijos agronomijos fakultetą. 1950-1956 dirbo Dotnuvos bandymų stotyje moksliniu bendradarbiu, po to, daugiau kaip 30 metų – Lietuvos žemdirbystės instituto žolių ūkių skyriaus vedėju, vyriausiuoju moksliniu bendradarbiu. Žemės ūkio mokslų daktaras, profesorius, nuo 1985 m. – Lietuvos mokslų akademijos narys – korespondentas. Yra parašęs knygą žolių ūkio klausimais.

Stasys Kropas gimė 1953 metais Anykščių rajone (dabar Panevėžio rajonas), Tumagalio kaime. 1977 metais baigė Vilniaus universiteto Finansų ir kredito fakultetą. 1977-1990 – Vilniaus universiteto finansų ir kredito katedros dėstytojas, docentas.

Gintautas Žintelis gimė 1943 m. Vilniuje. 1965 metais baigė Kauno politechnikos instituto skaičiavimo mašinų specialybę. Nuo 1964 metų dirbo šio instituto inžinieriumi, vėliau – dėstytoju. Pastaruoju metu yra kompiuterių katedros vedėjas. Technikos mokslų daktaras, profesorius, nuo 1990 metų – Lietuvos mokslų akademijos narys – korespondentas.

Lietuvos respublikos ministrais patvirtinti beveik visi ministrai, iki šiol ėję šias pareigas. Keturioms ministerijoms, kol bus paskirti nauji ministrai, palieka laikinai esamieji.

Valstybinė parama nuo sausros nukentėjusiems

Negalutiniais duomenimis šios vasaros sausra Lietuvoje vien tik žemės ūkiui padarė žalos už 2 bilijonus rublių. Lietuva paskelbta stichinės nelaimės ištiktu kraštu, priimtas nutarimas dėl valstybinės paramos žemės ūkiui ir miškų ūkiui. Įkurtas specialus finansinės paramos fondas. Jis bus formuojamas iš šių šaltinių – 6 bilijonų rublių kredito emisijos, 50% gautų iš kredito emisijos palūkanų ir užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų paramos, taip pat labdaros lėšų. Visą paramos fondą turėtų sudaryti apie 16 bilijonų rublių. Lėšos bus skirstomos griežtai pagal vyriausybės patvirtintus nuostatus. Numatytos taip pat mokesčių lengvatos žemės ūkio įmonėms ir ūkininkams, sumažintos palūkanos už kreditus, atidėti jų grąžinimo terminai.

Lietuvos vėliava Barcelonoje

Gegužės 24 d., 7:30 val. vakaro vietos laiku olimpiniame kaimelyje Barcelonoje, skambant Lietuvos himnui, įvyks iškilmingas mūsų valstybinės vėliavos pakėlimo ceremonialas.

Olimpiados uždaryme garbės svečio teisėmis dalyvaus Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jį į žaidynes, viešėdamas Vilniuje, pakvietė Tarptautinio olimpinio komiteto prezidentas Juan Antonio Samaranch. Sutarta, kad mūsų valstybės vadovas į žaidynes skris Katalonijos olimpinio komiteto atsiųstu lėktuvu.

Ignalinos jėgainėje avarijos nebuvo

Užsienio šalių masinės informacijos priemonės pranešė apie avariją Ignalinos atominėje elektrinėje. Komentuodamas šį įvykį, Lietuvos aplinkos apsaugos departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas Rapolas Liužinas Eltai pasakė: Liepos 20 d. elektrinės helio valymo sistemoje išsihermetizavo deflegmatorius, kuriame saugomas „nešvarus" azotas. Dėl to dvi valandas buvo nežymiai padidėjęs inertinių radioaktyvių dujų išmetimas į atmosferą. Tačiau pagal MAGATE nustatytus normatyvus toks sutrikimas nėra laikomas avarija, apie ką klaidingai paskubėjo pranešti masinės informacijos priemonės. Gama spinduliavimo stiprumas Lietuvos teritorijoje liepos 17-23 dienomis nebuvo pakitęs ir atitiko natūralų foną, 0.17 mikrorentgenų per valandą. Taip pat nepakito radionuklidų koncentracija atmosferos aerozoliuose.

Amerikos kunigai Lietuvoje

Amerikos kunigų delegacija, vadovaujama Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybės valdybos pirmininko kun. Alberto Kontauto, nuo liepos 7 dienos viešėjo Lietuvoje, dalyvavo Kauno seminarijoje vykusiose Lietuvos kunigų rekolekcijose, aplankė visas šešias vyskupijas, garsiausias Lietuvos šventoves, kartu su Lietuvos vyskupais koncelebravo Mišias. Amerikos dvasiškiai kardinolui Vincentui Sladkevičiui ir arkivyskupui Audriui Bačkiui įteikė Harfordo arkivyskupo Daniel Cronin laišką su nuoširdžiais linkėjimais Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje. Po to išvyko į Kopenhagą.

Pabėgėliai iš Bosnijos išlipa iš traukinio Šveicarijoje, ryšuliuose pasiėmę ką dar galėjo pasiimti.

Didžiausia pabėgėlių krizė po II Pasaulinio karo

Geneva, liepos 23 d. – Pabėgėliai iš buvusios Jugoslavijos sudarė didžiausią pabėgėlių priėmimo krizę nuo II Pasaulinio karo, ir dėl to Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų pareigūnai šaukiasi greito politinio sprendimo karui Jugoslavijoje.

Apie 2.3 milijonai žmonių yra pabėgę iš buvusios Jugoslavijos šešių respublikų nuo to laiko kai prasidėjo Jugoslavijos skilimas 1991 m. birželio mėnesį, kaip praneša Jungtinių Tautų Aukštoji Komisionierė pabėgėliams, japonė Sadako Ogata. Dauguma išvietintųjų yra iš Kroatijos ar iš Bosnijos-Hercegovinos, kurių nepriklausomybės siekiams žiauriai pasipriešino Jugoslavijos kariuomenės remiami serbų sukilėliai.

Dar 85,000 žmonių yra uždaryti keturiuose Bosnijos miestuose – Sarajevo, Bihac, Tuzla ir Goradze – kuriuos serbų sukilėliai laiko apsupty.

Komisionierė sušaukė tarptautinę užsienio ministrų ir jų pavaduotojų konferenciją Komisijos centrinėje būstinėje Genevoje liepos 29 d., kad sustiprintų tarptautinę paramą JT Pabėgėlių komisijos darbui ir kad pastūmėtų valstybių vadus ieškoti politinio sprendimo. „Pabėgėlius priimančiųjų kraštų našta darosi nebepanešama", pareiškė S. Ogata kvietime į konferenciją, „o išvietintųjų būklė darosi vis desperatiškesnė".

Iš visų 2.3 milijono pabėgėlių, 400,000 pabėgo į kraštus už buvusios Jugoslavijos ribų. Daugiausia (200,000) yra priėmusi Vokietija, po to Vengrija – 60,000; Austrija – 50,000 ir Švedija – 44,000. Daugiau kaip 1.8 milijono pabėgo į kitas buvusios Jugoslavijos valstybes: apie 630,000 Kroatijoje, beveik 600,000 Bosnijoje ir Hercegovinoje, 350,000 Serbijoje ir mažesni skaičiai pabėgo į Slovėniją, Montenegro ir Makedoniją. Jungtinių Tautų pareigūnams tokia pabėgėlių padėtis primena Hitlerio ir Stalino išvietintųjų antplūdį II Pasaulinio karo metu.

Pagal 1951 m. Genevos Konvenciją, JT Pabėgėlių Komisionieriaus uždavinys yra teikti apsaugą ir globą asmenims ir šeimoms, bėgantiems nuo persekiojimo dėl savo tautybės, religijos ar politinių įsitikinimų. Daugumas Jugoslavijos karo išvietintųjų kaip tik yra tokie asmenys, rašo S. Ogata straipsnyje Vokietijos svaitrašty „Die Zeit". „Didžioji dauguma šių pabėgėlių buvo žiauriai išvaryti iš savo namų pasibaisėtina praktika, vadinama ‚etniniu švarinimu' ", – ji rašo. Šį išsireiškimą vartoja serbai nacionalistai, kurie varo kroatus ir musulmonus iš namų Bosnijoje ir Hercegovinoje.

Nuo 1950 dešimtmečio iki šiol Jungtinių Tautų Pabėgėlių komisija daugiausia rūpinosi Afrikos, Azijos ir Lotynų Amerikos pabėgėliais. Bet šįmet jau numato 150 mil. dol. savo viso 1 bilijono dol. biudžeto skirti vien buvusiai Jugoslavijai. „Europoje!" – nusistebėjo Komisionierės štabo viršininkas Soren Jessen-Petersen.

Paminklas Atlanto nugalėtojams

Kaune, Ąžuolyne toje vietoje, kur iškils paminklas lakūnams Steponui Dariui ir Stasiui Girėnui, paminėta jo statybos pradžia. Praėjusią savaitę nutarta, kad dar prieš karą skulptoriaus Broniaus Pundziaus sukurtas paminklas bus pastatytas būtent Ąžuolyne. Lakūnų figūras iš granito iškals skulptorius Juozas Kėdainis. Iš Ukrainos jau atgabentas paminklo statybai granitas. Lietuvos žmonės, įmonės ir organizacijos paaukojo nemažai lėšų. Didingą monumentą numatyta iškilmingai atidengti 1993 metų liepos 17 dieną, minint skrydžio per Atlantą 60-sias metines.

Slovėnijos ministro vizitas

Į Lietuvą su oficialiu vizitu atvyko Slovėnijos užsienio reikalų ministras, sociologijos mokslų daktaras Dimitrij Rupel su žmona. Palangoje, kur nusileido jo lėktuvas, svečias susitiko su Lietuvos užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu. Ministrai pasikeitė nuomonėmis dėl užsienio politikos, santykių su kaimyninėmis valstybėmis problemų, aptarė galimybes bendradarbiauti ekonomikos, mokslo, kultūros ir švietimo srityse bei kitus aktualius abiejų šalių santykių tolesnio plėtojimo klausimus. D. Rupel pakvietė A. Saudargą atvykti į Slovėniją.

Mano žemė, mano miškas

Lietuvoje prieškario metais buvo apie 26,500 miško savininkų. Dabar pretendentų atsiimti mišką yra apie 61,000, kurie nori atgauti penktadalį viso Lietuvo miškų ploto. Tačiau privatizavimą gerokai apsunkina tai, kad buvusieji miško savininkai įvairiose urėdijose yra pasiskirstę nevienodai. Jei, pavyzdžiui, Kupiškio urėdijoje savininkai pretenduoja tik į 6% miško, tai gretimoje Rokiškio – jau į 38%, o Dzūkijos nacionaliniame parke – net į 60%.

Trumpos žinios

Dotnuvoje, žemdirbystės institute vyksta Baltijos šalių agronomų asociacijos kongresas. Jame svarstomi įvairūs agronomų darbo aspektai, žemės ūkio reforma, augalininkystės reikalai.

Rusijos Federacijos delegacija, kuriai vadovauja Rusijos federacijos teisingumo ministras Nikolai Fiodorov, atvyko į Vilnių. Numatoma pasirašyti tarpvalstybinę sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose.

„Laisvės" kino teatre Kaune filmo „Nakties paklydėliai" demonstravimu prasidėjo lietuviškų kino filmų konkursas.

Kauno varpininkas R. Eimontas gavo oficialų kvietimą į pasaulinį varpininkų kongresą, kuris 1994 m. įvyks Prancūzijoje.

(V.P.)

Naujoji vyriausybė

Vilnius, liepos 23 d. – Naujasis Lietuvos Ministras pirmininkas Aleksandras Abišala parlamento buvo priimtas 70 balsų už, 2 prieš, 8 susilaikė. Premjero pavaduotojas Bronislovas Lubys pakeičia tris buvusius ministrus. Vyriausybėje yra keturi nauji nariai – B. Lubys, Ryšių ir Informatikos ministeris Gintautas Žintelis ir ministrai be portfelių Leonas Kadziulis ir Stasys Kropas. Dvylika ministrų iš G. Vagnoriaus vyriausybės buvo palikti ir dar keturių prašoma laikinai pasilikti, kol min. pirm. Abišala jų vieton pristatys naujus kandidatus sekančioje plenarinėje parlamento sesijoje liepos 30 d.

Pabėgo Kolumbijos narkotikų pirklių vadas

Bogota, Kolumbija, liepos 23 d. – Po to kai iš saugyklos kalnuotose džiunglėse prie Medellin pabėgo kalinamas narkotikų kartelio vadas Pablo Escobar, Bogotoje įvairūs kritikai kaltino valdžią dėl jos nevykusio tvarkymosi su narkotikų kartelių sauvaliavimu.

Opozicinių partijų politikieriai, mokslininkai ir šiaip piliečiai sakė, jog Escobar pabėgimas, kai visas jo kalėjimas buvo tariamai laikomas kariuomenės apsuptyje, kelia rimtus klausimus dėl korupcijos valdžioje ir kariuomenėje.

Radio Caracol ketvirtadienio vakarą pranešė, kad Escobar skambinęs pranešti, kad jis sutinkąs pasiduoti, bet valdžia tos žinos nepatvirtino, tad neaišku, ar pasiūlymas buvo rimtas. Radijo stotims išsuntinėtame komunikate Medellin'o kartelio vadas Escobar pareiškė, jog jis sutiktų grįžti į kalėjimą tik su sąlyga, kad jis bus Jungtinių Tautų priežiūroje.

Kurortinis kalėjimas kalnuose

Kolumbijos valdžia paskelbė mažai žinių apie Pablo Escobar ir devynių jo sėbrų pabėgimą. Bet valdžios pareigūnai mano, kad jis tebėra to kurortinio kalėjimo apylinkėse, kurį valdžia specialiai pastatė pagal Escobar planus.

Daug kas kalbėjo, kad šis pabėgimas parodo, jog valdžios liberališka politika su pačiais pasiduodančiais narkotikų pirkliais, kurią prezidentas Cesar Gaviria pradėjo 1990 m. rugsėjo mėn., yra visiškai neveiksminga. Escobar buvo pats pasidavęs prieš 13 mėnesių.

Trečiadienį, kai į kalėjimą įėjo du neginkluoti valdžios pareigūnai pranešti Escobarui, kad jis bus perkeliamas į saugesnį, karinį kalėjimą, nes jie sužinoję, kad iš šios vietos jis tebedirigiuoja narkotikių prekybą, Escobar ir jam paklusę sargai paėmė pareigūnus įkaitais ir laikė. Paryčiais atvyko kariuomenės daliniai, kurie po susišaudymo išvadavo valdžios pareigūnus, bet Escobar ir devyni jo sėbrai pabėgo. Vėliau, kaip informuoja valdžia, penki jų buvo suimti. Už manomą kolaboravimą su Escobar buvo suimti 23 kalėjimo sargai. Nors buvo kalbama, kad Escobar pabėgo slaptais tuneliais, jokių tunelių iki šiol nerasta.

Pinigais suorganizavo pabėgimą

Manoma, jog dėl to, kad Escobar tūkstančiais dolerių rėmė įvairią labdarą Medellin'o apylinkių gyventojams, dabar jie jį saugo kalnuose. Tose apylinkėse jis laikomas vargšus gelbstinčiu „Robin Hood".

Vienas Escobar buvęs sargas sakė, jog pabėgimas buvo suorganizuotas, beveik 1.5 mil. dol. išmokėjus kalėjimo sargams. Pasak vieno liudininko, pabėgimo metu Escobar'ą pasitiko apie 70 stipriai ginkluotų Medellin'o kartelio narių ir padėjo jam pabėgti. Tas liudininkas taip pat perspėjo, kad Escobar įsakysiąs Kolumbijos vyriausio prokuroro ir Gynybos ministro bei kitų valdžios pareigūnų nužudymus, jei jie bandys suareštuoti pabėgusiuosius. Nors vėliau žmogus, pasisakęs esąs Escobar'o brolis, nuneigė, kad Escobar taip grasinęs, mokyklose vaikai vis vien turėjo pratybas, ką daryti, jei gaunamas grasinimas apie paslėptą bombą mokykloje, nes radijos perdavė narkotikų kartelio grasinimus, kad tai įvyksią.

Ar Kolumbija sugeba tvarkytis?

Kalbėdamas per televiziją, Kolumbijos prezidentas Gaviria apgailėjo dar nesuradęs Escobar ir pažadėjo jį surasti ir suimti, bet ir užtikrino, kad pasiduodavusių bėglių nežudys.

Valdžios kritikai skundėsi, kad dėl didelių pastangų išsiderėti narkotikų pirklių pasidavimą, valdžia neįstengė suvaržyti jų tolimesnio pirkliavimo, net iš kalėjimo, ir Envigado kalėjime leido Escobar'ui tvarkyti visą kalėjimo gyvenimą, – ne tik nurodant, kokį kalėjimą pastatyti, bet ir patvirtinti sargus, kurių daugelis buvo pasamdyti iš Escobaro kilmės provincijos.

Šis pabėgimas taip pat sukelia problemų ir JAV politikoje su Kolumbija, nes norėdama pagerbti krašto suverenumą, JAV iki šiol nereikalavo suimtų narkotikų pirklių atvežimo į JAV. Tačiau dabar pačių JAV kareivių jų suėmimas ir atgabenimas čia atrodo, kad gali tapti reikalingu, bet kol kas tai laikoma tik paskutinė, tolimiausia galimybė, norint pirmiau leisti pačiai Kolumbijai dar bandyti su narkotikų pirkliais susitvarkyti.

– Sicilijoje Palermo katedroje laidojant Mafijos nužudytą teisėją Borsellino ir penkis su juo bombos sprogime žuvusius policininkus, minia pradėjo savo pyktį už nužudymus rodyti į laidotuves atvykusiems Sicilijos prezidentui ir policijos vadui, juos stumdant minioje, nes plačiai žinoma, kad nuo mafiozų suorganizuotų balsų priklausantys valdžios žmonės trukdo Mafijos tramdymą ir net uždarymą.

– Juodojoje jūroje viena Nepriklausomų Valstybių Sandraugos pakrančių sargybos fregata iškėlė Ukrainos vėliavą ir iš laivyno bazės Kryme pasileido į Ukrainos uostą Odesą. Ją vijosi kiti laivai. Rusija ir Ukraina šiuo metu ginčijasi, kaip pasidalinti 300 Juodojoje jūroje esančiais laivais. Šį incidentą sukėlė tai, kad NVS tarnaujantys jūrininkai, pareiškę lojalumą Ukrainai, kenčia pažeminimus ir priespaudą karo laivyne.

KALENDORIUS

Liepos 25 d.: Šv. Jokūbas, apaštalas, Kristupas, Valentina, Aušra.

Liepos 26 d.: Šv. Ona, Joakimas, Gluosnis, Greitutė.

Liepos 27 d.: Rudolfas, Pantaleonas, Natalija, Žintautas, Živilė.

Liepos 28 d.: Inocentas I, Viktoras I, Ada.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:17. Temperatūra dieną 90 F (32 C), naktį 65 F (18 C), lietaus galimybė iš ryto, po to debesuota. Sekmadienio rytą numatoma audra, paskui saulėta. Pirmadienį debesuota, temperatūra panaši visą savaitgalį.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

YPATINGA STOVYKLA

Moksleivių ateitinnkų stovykla Dainavoje rugpjūčio 9-22 d. bus tikrai ypatinga. Kasmet MAS CV, organizuodama stovyklos programą, stengiasi, kad moksleiviams būtų ne tik smagu ir įdomu, bet kad grįžtų į namus su didesniu žinių bagažu ir platesne pasaulėžiūra.

Šiais metais MAS centro valdyba ne tik paruošė stovyklos programą, bet ir artimai bendradarbiauja su vadovais, kad į stovyklą atvažiuotų pilnai pasiruošę įgyvendinti programą. Vadovai iš Lietuvos, Californijos, Toronto, Detroito ir Chicagos buvo iš anksto pakviesti. Jie pasirinko pravesti užsiėmimo būrelius, tarp jų yra tokių, kokių iki šiol stovyklautojai nėra turėję — improvizacijos teatras, audimas, papuošalų gamyba, kryžių statyba, video rekordavimas, kūno lavinimas, etnografinis ansamblis, laikraštis ir t.t. Stovyklautojai galės patys pasirinkti, kuriame būrelyje dalyvauti. Nepamiršti buvo ir darbo būreliai, kuriuose visi stovyklautojai privalo dalyvauti. Jie taip pat įvairūs, pvz.: Lietuvos meno supratimas, alternatyvinis sportas, vandens aerobika, liaudies lobis, pionierija, proto išnaudojimas, gamtos mokslų įvairumai ir kiti. Vadovai stengiasi iš anksto pasiruošti stovyklai, pasidalindami mintimis su MAS CV. Jie planuoja vakarines programas, šokius, vaidinimus bei iškylas, bandydami įvesti ką nors naujo ir įdomaus.

Taip pat pramatomos praturtinančios paskaitos, įvairios diskusijų temos; ir susikaupimo vakaras. Stovyklos kapelionas bus kun. Edis Putrimas. Komendanto pareigas entuziastiškai priėmė Vytas Čiuplinskas. Stovykloje vadovaus Haris Subačius, Asta Kazlauskaitė, Elena Tuskenytė, Keith Dukavičius, Tomas Marchertas, Nida Gedgaudaitė, Kazys Motekaitis, Marius Polikaitis, Rita Račkauskaitė ir Rima Polikaitytė. Maloniai kviečiame visus gimnazistus nepraleisti progos smagiai stovyklaujant užmegzti artimas draugystes, nes moksleivių stovykloje galima sutikti gimnazistų iš viso pasaulio. Dar nestovyklavusiems sakytumėm — pabandykit, patiks! Dėl informacijos ir registracijos anketų prašome skambinti Dainai Siliūnienei, tel. 708—325-1837. Iki pasimatymo Dainavoje!

Daina Siliūnienė

ATEITĮ REGIM TĖVYNĖS LAIMINGĄ

PRANAS RAZGAITIS

Visi siekėme savo tautai laisvės. Neretai išsiskyrėme ar dėl metodų, ar dėl prognozės. Laisvės meldėm, jos reikalavom, ją gynėm nuo melo, prieš melą protestavom. O tas laisvės troškimas, lyg vulkano lava, staiga išsiveržė prislėgtoj tautoj — ji visai tautai ir išeivijai atėjo stebuklo ženkle. Blogio sėkla, sėta per pusšimtį metų, paliko tautoje dvasinio skurdo pėdsakus. Paliko ir ekonominę bei politinę padėtį, reikalaujančią pertvarkos iš pačių pagrindų. Tiek skriaudos ir kančių pakėlusi tauta ryžtingai žengia laisvėjimo keliu. Vėl sugrįžo viltis į mūsų himno žodžius. **„Ateitį regim tėvynės laimingą".**

Kokie mūsų, ateitininkų, uždaviniai laisvėjančios Lietuvos atžvilgiu. Tikiu, į tai pilnai atsakys ateityje ryšiai su Lietuvos ateitininkais. Čia norėčiau trumpai sustoti tik prie mūsų organizacijos išeivijoje elitinio pobūdžio sampratos ir jos apolitinio nusistatymo.

Ateitininkijos užuomazga buvo žurnalas „Ateitis". Apie jį būrėsi vakaruose ir rytuose mokslus einančioji jaunoji atbundančios Lietuvos karta. Rūpėjo jiems prikelti tautą iš šimtametės caro priespaudos, o prieš besiplečiantį ateizmą stoti kovon su tautai ir Kristui pasišventusiu, išsimokslinusiu jaunimu. Antireliginis liberalizmas, socializmas ir kiti izmai tykojo ir protų, ir širdžių. Visus tuos izmus ateitininkai turėjo peržvelgti per krikščioniškojo mokslo ir krikščioniškojo socialinio judėjimo prizmę. Savo veiklos pagrindu jie dėjosi visa, kas padeda ugdyti pilnutinį žmogų-elitą, žmogų kokybę, ne masę — kiekybę.

Elitas — tai rinktinė visuomenės dalis. Tai tie, kurie veda, kuria, pirmauja, rodo pavyzdį. Tinkamiausiai elitą nusako T. S. Eliot, kultūrą apibrėždamas kaip gyvenimo būdą (way of life), o elitu laikydamas tuos, kurie siekia išlaikyti aukštumoje gyvenmo būdą ir jį perduoti kitoms generacijoms. Ir Kristus savo mokslą skelbė ir krikščionybę į žmonių širdis sėjo per jo paties paruoštą elitą — pirmuosius apaštalus. Žmonija kelyje į Dievą nuostabiu būdu gimdo elitus kaip tik tais momentais, kai jos dienas vargina moralinės ir dvasinės krizės. Artimojoje praeityje — mūsų tautai davė arkivysk. M. Reinį, vysk. Borisevičių, Sadūnaitę, Petkų, Gajauską ir daug, daug žinomų ir nežinomų kankinių ir kovotojų už gėrį ir tiesą.

Pirmoji ateitininkiškos idėjos generacija, prasidėjusi nuo vyskupo Valančiaus per vyskupus Matulaitį, Karosą, Paltaroką, Staugaitį, Reinį, Bučį, kanauninkus Tumą-Vaižgantą, Maironį, Jakštą-Dambrauską, prelatą Mykolą Krupavičių, per Stulginskį, Bistrą, Šalkauskį, Endziulaitį, Tumėną, Draugelį, Pakštą, Jurgutį, Dielininkaitį, Dovydaitį, Eretą — iš istorinės prietemos atnešė iki mūsų krikščioniška, nepriklausomą Lietuvą. Visų jų idealas buvo tas pats — viskas Lietuvai, o Lietuva Kristui. Todėl nenuostabu, kad šio elito pastangomis Lietuva buvo jos pirmojo prisikėlimo laikotarpiu apsaugota nuo nihilizmo ir komunizmo įtakos. Jie buvo mūsų tautos elitas, kuris, pagal T. S. Eliot, siekė išlaikyti aukštumoje gyvenimo būdą ir jį perduoti sekančiai generacijai. Jie skyrėsi iš tautos masės Kristaus evangelijos nešimu į viešąjį gyvenimą. Mums, juos sekusius generacijai, reikėjo tęsti jų pradėtą misiją. Kaip tai vykdėme, kas Sibiro tremtyje, kas laisvuose vakaruose, kas, kaip Geda sako, šėtono paūksmėje, istorija ateityje pasvers ir įvertins.

Pamoksle nuo kalno Kristus nusako elito kelius: „Jūs turite būti miestas ant kalno, į kurį vingiuotą visi žemumų ir aukštumų keliai; jūs turite būti šviesa, skaidrinanti tamsumas; jūs turite būti druska, priduodanti dievišką prieskonį visiems žmonių veiksmams ir sauganti juos nuo gedimo". Ateitininkų organizacija turi būti elito mokykla, tai Kristaus idealo viršūnės siekiančių Kristaus alpinistų stovykla. Ji negali būti rėčiu masei perkošti, o tik garbės žodžiu paremto pažado vykdančiųjų susitelkimas, jų noras yra persiimti Kristaus mokslu ir savo darbais prisidėti prie geresnio pasaulio kūrybos.

1932 m. S. Šalkauskis laiške ateitininkams kaltino juos, kam jie nepakyla aukščiau nesusipratusios bei inertiškos masės. „Reikia susiprasti, susiorganizuoti, kurti ir kovoti ir tuo horizontalinę išsiplėtojimo liniją radikaliai pakeisti vertikaline augimo linija". Ir šiandien prie to patarimo sugrįžti ne per vėlu, stebint, kaip vadų ir narių gretos retėja. Žmogus masėje skęsta, nebent jis pirma sugebėjo būti jos ramsčiu, jos gyvenimo būdo kūrėju ir palaikytoju. Masė asmenybių nemėgsta. Masė yra kiekybė, ir joje individas nustoja savo tapatybės, savitumo. Jis tampa dalis daugybės. Jei jis masėje ir pasireikštų kartais kaip individas, jis pasijustų nusikaltęs, išsiskyręs iš daugumos (Amerikos vadinamasis peer pressure). Mada ir masė eina ranka rankon. Masė yra toji plotmė, kurioje laikosi diktatūros, bręsta nelaisvė. Masė nemoka melstis, nemoka dirbti, bet masė tinka griovimui. Paskutinių dienų įvykiai Amerikoje parodė, kam tinka bedvasė masė be moralės, be atsakomybės jausmo.

Prabėgom skaitančiam pamokslo nuo kalno mintis, peršasi išvada, kad ten yra surašyti idealai tik dvasios galiūnams, o ne programa eiliniam žmogui; viliojantis šauksmas Genezareto žvejams, bet ne šių dienų pažangos žmonėms. Kiti vėl prieštarauja, kad Kristaus evangelija esanti per daug paprasta, kad tai elgetų, neturtėlių, ligonių, bėdon patekusių, dvasiniai subankrutavusių ir gatvinių užtarėja. Idealai, kaip sielos skaistumas, artimo meilė, malda be perstojimo, pasišventimas iki mirties — yra per aukšti moderniam žmogui.

Kiekvieno idealo pasiekimas reikalauja didelių pastangų. Keliasdešimt alpinistų žuvo,kol pirmieji pasiekė Everesto viršūnę 1952 m. Eilinio sporto, plaukimo, mankštos medalis pareikalauja ištisų metų treniruotės. Tuo tarpu dvasinio pakilimo, dvasinių aukštumų siekiame vien apsilankymu sekmadienio mišiose.

(Bus daugiau)

Susimąstymas prie laužo ASS rekolekcijų gamtoje metu. Nuotr. Lino Daukšos

STUDIJŲ DIENOS DAINAVOJE

Ateitinnkų studijų dienos įvykis 1992 m. rugsėjo 4-7 dienomis Dainavoje, Michigan. Studijų dienose vyks įvairi dienos ir vakaro programa. Pagrindinis programos dėmesys bus skiriamas dvasinio atgimimo Lietuvoje klausimui. Kviečiame registruotis pas Lidiją Ringienę, 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL 60463, tel. (708) 361-2557.

STOVYKLOS DAINAVOJE

Liepos 26 - rugpjūčio 2 d. — Lithuanian Heritage Camp — lietuviškai nekalbančių vaikų stovykla.

Rugpjūčio 2-9 d. — Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė.

Rugpjūčio 9-23 d. — Moksleivių ateitininkų stovykla.

Rugpjūčio 23-30 d. — Lietuvių Fronto Bičiulių stovykla.

Rugpjūčio 30 - rugsėjo 4 d. — Chorinio dainavimo stovykla.

Rugsėjo 4-7 d. — Ateitininkų federacijos studijų savaitgalis.

Rugsėjo 11-13 d. — Akademinio skautų sąjūdžio studijų dienos.

Clevelando ateitininkų šeimos šventėje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as weil as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221

TERESĖ KAZLAUSKAS, MD
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
900 Ravinia Pl.
Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887
Priklauso Christ ir Palos Comm. ligoninėms

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
34 N. Cass Ave., Ste. B, tel. (708) 512-0084
Westmont, IL 60559
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Holy Cross, 2701 W. 68 St., Chicago
Tel. (312) 471-5573
9830 S. Ridgeland, Chicago Ridge, IL
Tel. (708) 423-0313, 425-9353
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. 312-735-7709
217 E. 127st St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
ROGER TOLENTINO, M.D.
Gydytojai ir chirurgai
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistai
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-888-8976

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
2636 W. 71st St.
312-436-5566
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DR. LINAS J. BARTUŠKA
DANTŲ GYDYTOJAS
Praktika su Dr. P. Toussaint
10835 S. Western Avenue
Chicago, IL 60643
Tel. (312) 238-1133
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujo spaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždarytaa, ketvd. 1-3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
...ginal susitarimą.
Palos Vision Cen... ...52 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. va... -6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

Naujas žmogus –

SENA VEIKLA

Gyvenimas pasikeitė svetimuose kraštuose, pasikeitė ir tėvų žemėje. Nepasikeitė tik žmogus, nors į veiklą ateina nauji žmonės su naujais planais ir užmojais. Išeivija, jei tas žodis ir netikslus, laukia gyvybės iš tėvų krašto ar tėvynės, kurioje praleistos jaunystės dienos, svajonėmis grįstas gyvenimo tarpas. Bet sutikta realybė kitoje žemėje.

Nekaltieji Sibiro tremtyje kentė dideles kančias ir didelius vargus. Dalis tautos liko tik kaulais nusagsčius tolimos Azijos stepes. Kaltas okupantas, kuris norėjo išnaikinti tautą. Jis norėjo, kad tauta nesipriešintų ne tik okupantui, bet ir jo mintims.

Niekas nekaltas, kad išaugo svetimuose kraštuose ir pasisavino svetimų papročių dalį, užmiršę savuosius, paveldėtus iš tėvų ar senolių. Jų tėvai ėjo ne savo noru, bet dėl to, kad norėjo gelbėti savo gyvybes ir savo vaikų ar artimųjų ateitį.

Šiandien vieni ir kiti meta kaltinimus, lyg pabėgusieji ir palikusieji tėvynę ją būtų išpirkę savo krauju ar kūnu. Kaltinami bailiai, kurie nenorėjo imtis nežinios, rizikos ir naujo gyvenimo kūrimo. Dabar jau sprendžiama, „mes ir jie" svarstymais, nors tėra tik viena tauta ir vienas tautos likimas – atiduoti dalį svetimiesiems, prisiimti atsakingumą už savuosius.

Sprendimas „mes ir jie" nėra nei tikslus, nei reikalingas, nei išsprendžia ką nors, kas šiandien reikalinga norinčiai laisvę įgyvendinti tautai ir svetimose žemėse įsikūrusiems. Nė vienas negali nugalėti savo tautos charakterio, juo labiau savo asmeninių reikalų, kuriuos dažnai stato viršum tautos, viršum išeivijos reikalų ir viršum visokių idealų. „Mes ir jie" skiriami laiko ir auklėjimo, bet ne tautinio nusiteikimo, jei jį ima idealiai. Nesiskiria taip pat savo tautine prigimtimi ir istoriniu paveldėjimu, nes abiems tautos dalims ji yra vienoda – gresianti svetimybėmis.

* * *

Rusiškos, sovietinės, amerikietiškos ar kitų tautų svetimybės nebūtinai yra tik blogos. Bet jos niekada negali pakeisti savo tautos charakterio, paveldėto iš tautinės ir istorinės glūdumos. Lietuvis yra visur vienodas, jei jis nori dar likti lietuviu su savo paveldėta prigimtimi, sava praeitimi ir sava ateitimi. Jis kuria savą kultūrą, nors norėtų pritapti prie svetimųjų. Jis reiškiasi savo būdu, nors norėtų prisitaikyti prie aplinkos ir sąlygų. Kartais jis lieka tik nežymia dulke svetimųjų tarpe, kur nėra vertinamas nei savųjų, nei svetimųjų.

Šiuo metu ir reikia naujo žmogaus lietuvių tarpe tiek išeivijoje, tiek tėvynėje. Jis turi reikštis pagal dabartines sąlygas, bet visuomet turi būti tikras lietuvis, tikras savo tautos atstovas. Jis gali būti svetimoje tarnyboje ir svetimuose darbuose.

Nei išeivijoje mes nepajėgiame sukurti tik savo darbų vietos, nei tėvynėje gali apseiti be svetimųjų pagalbos. Bet visuomet turi būti žmogus, kuriuo svetimi ir savieji galėtų pasitikėti. Naujas žmogus ateina ne tik su naujais veiklos būdais, bet taip pat ir su savu tautiniu įsitikinimu bei noru dirbti savo tėvynei. Čia nėra išimtis išeivijos sena veikla, nei tėvynės sugadintas tautinis veiklos būdas, kur daugiau reiškiasi asmeniniai norai kaip tėvynės gerovė.

Naujas žmogus atėjo į Lietuvių Bendruomenės viršūnes šiame krašte, naujas žmogus atėjo kituose kraštuose, nors tautinė veikla ir jos organizuotumas eina sena vaga. Tačiau tas naujas žmogus turi ir parodyti naujumą, turi atgaivinti seną veiklą, kad ji būtų nauja, paveiki, gyva ir tarnaujanti tik tautos gerovei. Išeivijoje ir net tėvynėje nubyra dalis tautiečių, ir visuomet taip buvo ir tebėra visose tautose. Dėl to nereikia nei nusiminti, nei to gailėtis, bet dabarties karta turi rasti savo kelius.

* * *

Pagrindinis veikimas jau remiasi naujomis kartomis. Nereikia bijoti, jei ir klaidų padaro, nes neklysta tik tas, kuris nieko nedirba. Pagal lietuvišką posakį — „senas jautis vagos negadina" — reikia pasitikėti ir vyresniųjų įsikišimu, ypač pagalba ten, kur jaunimas nežino, ką ir kaip padaryti. Reikia tik visuomet atsiminti, kad „senas jautis" ne visuomet ištesi iki vagos galo. Jam reikia jaunesnių jėgų, naujesnių bandymų, kad veikla būtų sėkminga ir vaisinga. Ir taip yra išeivijoje, taip ir nepriklausomybę pasiskelbusioje tėvynėje.

Nei tautinė, nei valstybinė veikla niekada nesustoja, bet ji ne visuomet vienodai reiškiasi. Juk už tėvynės laisvę ištisą pusšimtį metų buvo kovojama pačioje tėvynėje, net Sibiro tremtyje, taip pat ir išeivijoje.

Įvairios organizacijos ir visuomeniniai veiksniai savo didžiuoju uždaviniu laikė kovą už laisvę, už laisvus brolius ir seseris, už laisvą savo ar tėvų kraštą. Jaunieji gal nežinojo savo krašto, kaip savo, o tik kaip tėvų, bet ir jie buvo įsijungę į kovos gretas ir naujais būdais kovojo už savo nežinomą tėvynę.

Dabar sąlygos pasikeitė, bet nepasikeitė žmonės išeivijoje ir laisvoje tėvynėje. Tėvynei dar tebegraso buvęs okupantas ir rusiškas imperialistas. Išeivijai tebegraso svetimybės ir svetimi papročiai. To turi išvengti svetur gyvenantieji, nes jiems jau nėra svetimo krašto, svetimos politikos, svetimos žemės.

Turi vengti tėvynėje gyveną ir nuo valdžios atstatyti buvę svetimų valdžių tarnai ir privilegijuoti pareigūnai. Ir jie turi rūpintis savo krašto ateitimi, gerove, laisve ir geresniu gyvenimu. Ir jiems reikia naujo žmogaus ne amžiumi, bet nusistatymu, troškimu ir laisva auka. Tauta yra jo dalis, o tas naujas žmogus taip pat turi būti tik savo tautos naujas žmogus, o ne svetimos masės dulkė.

Pr. Gr.

PIKTŽOLIŲ AUGINTOJAS

Illinois valstijoje yra apie 82,000 ūkininkų, bet tik vienas jų — Wendel Moore iš Woodstock, verčiasi piktžolių auginimu. Ūkininkai per metus išleidžia nemažas pinigų sumas, kovodami su piktžolėmis savo pasėliuose ir laukuose, kai tuo tarpu Moore visą savo 35 akrų ūkį yra pavertęs ištisu piktžolių lauku. Tai jo pagrindinis derlius. Moore augina apie 150 rūšių piktžolių, o jų sėklas parduoda kompanijoms, gaminančioms chemikalus piktžolių naikinimui. Kadangi piktžolės nebijo sausros, nereikalauja didelės priežiūros, o už jų sėklas moka gerą kainą — maždaug 3 dol. už vieną unciją — Moore neblogai verčiasi.

LENKŲ GENEROLAS PRISIMENA TAUTOS NAIKINIMĄ

IGNAS MEDZIUKAS

Lenkų generolas Jan K. Krepa, baigęs karinę akademiją ir kariavęs Lenkijos armijos eilėse 1939 m. gindamas Varšuvą, prisimena naikinimą jo tautos, kurį įvykdė sovietai, susitarę su naciais.

Kai kalbama apie tautų naikinimą, atrodo, kad nusikaltėliai yra tik naciai, o jų aukos žydai. Dar prieš kelerius metus, nors ir gerai informuoti amerikiečiai kažkodėl vengė Sovietų Sąjungai primesti tautų naikinimą tokiu mastu ar net didesniu, kaip tai darė naciams. Tenka stebėtis, kodėl tiek mažai amerikiečiai domėjosi lenkų, ukrainiečių, gudų, lietuvių, latvių, žydų ir kitoms tautoms padarytais sovietų nusikaltimais. Taip maždaug pradeda savo prisiminimus gen. Jan. K. Krepa.

„Prašau nesuprasti manęs klaidingai ir vienašališkai, — paaiškina gen. Krepa, „mano šeima labai daug nukentėjo nuo nacių. Mano brolis Stanislovas buvo išvežtas į Auschwitzo koncentracijos stovyklą. Mano žmonos brolis Mečislovas, jo žmona, jų du vaikai ir šuo buvo nužudyti prie pat jų namų, nes gelbėjo žydų šeimas. Mano brolis ir mano žmonos brolis buvo krikščionys".

Sovietų nusikaltimai prieš lenkų tautą prasidėjo 1939 m. ir tęsėsi daugelį metų. Lenkija buvo užpulta Vokietijos nacių 1939 m. rugsėjo 1 d. Rugsėjo 17 d. Sovietai užpuolė Lenkiją iš rytų pusės. Lenkijos pasidalinimas buvo numatytas slaptai pasirašytu 1939 m. rugpjūčio 23 d. protokolu tarp Vokietijos nacių ir Sovietų Rusijos.

Kai tik sovietai okupavo rytinę Lenkijos dalį, NKVD (vėliau KGB) pradėjo masinius areštus ir trėmimus. Kas buvo tremiama? Kaip rodo aplinkraštis Nr. 0012–23, išleistas Sovietų centrinės politinės policijos, į tremiamųjų sąrašus pateko nekomunistinių partijų nariai, studentai, buvę policijos tarnautojai, karininkai, valstybės ir Raudonojo kryžiaus tarnautojai, dvasininkai, religinių organizacijų nariai, žemės savininkai, prekybininkai, pramoninkai. Jie buvo klasifikuojami kaip antitarybinis elementas. Jei šeimos galva buvo įtrauktas į sąrašus, tai visi šeimos nariai turėjo būti su juo ištremti. Vien tik 1940 m. iš Rytų Lenkijos buvo 4 didieji trėmimai. Pirmasis trėmimas įvyko 1940 m. vasario 10 d. Jis palietė daugiausia valstybės tarnautojus ir jų šeimas. Anksčiau išvardintų grupių asmenys jau buvo areštuoti individualiai. Šis trėmimas buvo labai žiaurus ir nežmoniškas.40 laipsnių F šaltyje nelaimingieji buvo vežami 110 traukinių, kurių kiekviename buvo apie 2000 įvairaus amžiaus žmonių. Taigi tuo metu buvo išvežta apie 220,000 žmonių. Vagonai žiemos metu nebuvo šildomi, nes pritaikyti gyvulių vežiojimui. Nebuvo jokių sanitarinių įrengimų, išskyrus skylę, išpjautą grindyse. Šio trėmimo žmonės buvo iškrauti Archangelsko srityje.

Antrasis masinis trėmimas vyko balandžio 13 d. ir palietė daugiausia kaimus, esančius prie Vokietijos užimtų sričių. Tremiami buvo visi gyventojai, turtingi ir vargšai. Šiuos tremtinius gabeno 163 traukiniai. Tremtinių skaičius siekė 320,000. Čia buvo daugiausia moterys ir vaikai. Jie buvo nuvežti į Kazakstaną Azijoje.

Trečiasis trėmimas buvo gale birželio mėn. ir pradžioje liepos, palietė daugiausia pabėgėlius, kurie buvo pasitraukę į rytus, užpuolus Lenkiją Vokietijos kariuomenei. Buvo ištremta 240,000 asmenų. Jie buvo išsiųsti į labiausiai nutolusią Šiaurinę Rusijos dalį.

Ketvirtasis trėmimas palietė pabėgėlius, kurie ieškojo prieglaudos Vilniaus srityje. Į šią grupę pateko intelektualai, profesionalai, amatininkai, valstybės tarnautojai. Buvo išvežta 200,000 žmonių. Jie buvo iškrauti prie Šiaurės ledyniuoto vandenyno. Kiekviename vagone buvo vidutiniškai po 40 žmonių, bet būdavo talpinama suspaudus iki 60 žmonių. Juoda rūgšti duona buvo dalinama kas dvi trys dienos, ir atsitiktinai kartais buvo duodama keletas kibirų žuvų sriubos, kurioje galėjai rasti žuvų galvų ar kaulų. Bet tai buvo retas reiškinys. Vandeniu aprūpinimas irgi buvo labai blogas. Tremtiniams nebuvo leidžiama iš vagonų išeiti, kol nepasiekė tremties vietos. Kelionė tęsėsi 4-6 savaites. Tremtinių, išvežtų 1940 m. vasario mėnesį, labai daug mirė kelionėje.

Visi tremiamieji vyrai buvo atskirti nuo šeimų ir išvežti į specialias darbo stovyklas. Jie buvo nuteisti už akių nuo 3 iki 15 metų sunkiems darbams pataisos stovyklose. Laiko apribojimas jų įkalinimui, kaip vėliau paaiškėjo, nedaug ką reiškė. Stovyklos Rusijos šiaurėje buvo išimtinai NKVD žinioje. Daugelis tų stovyklų galima buvo pasiekti tik vasaros metu per Šiaurės vandenyną. Žiemą čia temperatūra nukrisdavo iki 95 laipsnių F.

Darbo normos buvo nustatytos labai aukštos. Tie, kurių darbo norma nepasiekė 50 procentų, buvo pasmerkti bausmei: gaudavo tik pusę nustatytos ir taip jau liesos maisto normos. Per keletą savaičių tokiomis sąlygomis joks žmogus neatlaikydavo, ir mirtis užbaigdavo nepakeliamas kančias.

Gydytojų nebuvo, nebent pasitaikydavo kalinių tarpe. Pirmos pagalbos punktai buvo labai primityvūs, nes neturėjo reikalingų priemonių ir vaistų. Darbo stovyklos buvo įrengtos, kad kuo daugiau pigios darbo jėgos būtų parūpinta, nesiskaitant su kalinių gyvybe. Todėl nenuostabu, kad mirtingumas buvo labai didelis, ir retas tikėjosi gyvas iš tokio pragaro išeiti.

Vysk. Baltakio Sielovados tarybos suvažiavime Jaunimo centre liepos 4 d. vadovė Aldona Zailskaitė veda pokalbį apie sielovadą išeivijoje.

Rimties valandėlei

TEBŪNIE ŠVENTAS TAVO VARDAS

Kai vienas Jėzaus mokinys, jam pabaigus melstis, paprašė jo pamokyti melstis, kaip Jonas mokė savo mokinius, Jėzus jam tarė: „Kai jūs meldžiatės, sakykite: Tėve, tebūnie šventas tavo vardas. Teateinie tavo karalystė. Duok mums šiandien kasdieninės mūsų duonos. Atleisk mums mūsų nuodėmes, nes ir mes atleidžiame kiekvienam, kurs mums kaltas. Ir nevesk mūsų į pagundą" (Lk. 11, 2-4). Tai vadinama Viešpaties malda, nes Jėzus jos išmokė, jis ją kalbėjo. Tos maldos moko Bažnyčia vaikus ir suaugusius, jeigu jie nori eiti prie šv. Komunijos. Bet ta malda yra tokia paprasta, tokia nuoširdi ir vaikiška, kad tik vaikui tinkama kalbėtis su savo tėvu, geram krikščioniui su Dievu, savo Kūrėju.

Toliau Viešpats Jėzus duoda pavyzdį savo mokiniams, kaip jie turi melstis ir nepaliauti, kaip jie turi prašyti savo Tėvą, kad jis jiems duotų tai, ko jie prašo. Minėdamas draugą, kurio kitas draugas prašo paskolinti tris kepaliukus duonos, o tas nenori duoti, nes jau vėlus laikas, Kristus prideda: „Jei jis nesiliaus beldęs, sakau jums, jei anas atsikėlęs neduos jam dėl to, kad jis jo prietelis, tačiau jis atsikels dėl jo įkyrumo ir duos jam, kiek tik jam reikia" (Lk. 11, 8). Ir Jėzus užtikrina davimą, Tėvo gerumą, reikalauja ištvermės, kad žinotų, ko prašo ir kaip prašo. „Nes kiekvienas, kurs prašo, gauna; kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma" (Lk. 11, 10). Jis prideda visiems klausytojams jo dieviško mokslo apie maldą: „Jei tai jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų davinių, juo labiau jūsų Tėvas iš dangaus duos gerąją Dvasią tiems, kurie ją prašo" (Lk. 11, 13).

Maldoje, kaip rodo Jėzaus žodžiai ir parinkti pavyzdžiai, reikia ištvermės, kantrybės, ištikimumo ir gero prašymo. Reikia norėti tik tai, kas žmogui, krikščioniui yra gera, naudinga išganymui, kasdienybei. Pats Jėzus liepia prašyti kasdieninės duonos, nes tai žmogui reikia pragyvenimui, reikia išsimaitinimui šioje žemėje, kurią tik prakaitu, sunkiu darbu, dideliu pasiryžimu galima nugalėti. Tai Dievas pasakė pirmiesiems tėvams, kurie nusikalto, tai suprantama kiekvienam žmogui žemėje, nes jis pats tai žino ir mato. Pats Kristus, prieš savo kančią radęs apaštalus bemiegančius, juos įspėjo: „Ko miegate? Kelkitės, melskitės, kad neįpultumėt į pagundą" (Lk. 22, 46).

Šią dieną pirmajam skaityme iš Senojo Testamento sakoma, kaip Abraomas prašo nepaliaudamas Dievo pasigailėti Sodomos ir Gomoros miestų. Pradėjęs nuo penkiasdešimt teisiųjų, jis primena Dievui gailestingumą, bet nusileidžia iki dešimties. „O jei ten bus rasta dešimt? Ir jis tarė: Nežudysiu ir dėl dešimties. Baigęs pokalbį su Abraomu, Viešpats nuėjo; o Abraomas sugrįžo į savo vietą" (Pr. 18, 32-33). Abraomas manė, kad jau jis išprašė, bet iš tikrųjų tuose miestuose nebuvo nė dešimties teisiųjų — visi buvo nusidėję.

Ir Abraomo malda nebuvo išklausyta, nors jis prašė Viešpaties visu nuoširdumu, visu pasitikėjimu ir įkyrumu. Nebūna išklausyta malda ir tokio žmogaus, kuriam trūksta tikėjimo, kuriam trūksta vilties, kuris nepasitiki Dievo gailestingumu arba kuris prašo sau kenksmingo dalyko.

Ir apaštalas šv. Paulius prideda prie nuolatinio Jėzaus pamokymo melstis su ištverme ir kantrybe, nes „Drauge su juo esate palaidoti krikšte, jame ir prisikėlėte tikėjimu į Dievo galybę, kursai jį prikėlė iš numirusiųjų" (Kl. 2, 12). Ir malda turi būti su Jėzumi Kristumi, pasitikint Dievo galybe.

Dievas prikėlė Jėzų, kaip žmogaus Sūnų, bet jis pats prisikėlė kaip Dievo Švenčiausios Trejybės antrasis asmuo. Ir mes esame jo mokiniai, esame pakrikštyti kartu su Dievo Sūnumi, kad patys pasidarytumėm Kristaus broliais ir Dievo vaikais. Malda turi būti vaikų malda Tėvui, kurį mylime, bet kuris pirmiau mus mylėjo ir tebemyli. **P.A.**

ROSE KENNEDY — ŠIMTAMETĖ

Buvusio JAV prez. John Fitzgerald Kennedy motina liepos 22 d. sulaukė 102 m. amžiaus. Nors jos sveikata gana silpna, senoji Rose Kennedy dar vis stengiasi dalyvauti giminės pasitarimuose ir save laiko šeimos galva.

MOTERIS SU BALTU CHALATU

Dr. KONSTANCIJA PAPROCKAITĖ-ŠIMAITIENĖ

20

Pakėliau dešinę ranką. „Prisiekiu!" balsiai ir tvirtai pasakiau.

„Dabar jaučiuosi daug geriau". Ir bandė lyg nusišypsoti, „nes tikiu, kad jūs išpildysit, ką pri..." Ir nebaigusi žodžio „Ar...r...r..." sugargaliavo. Paleido mano ranką. Sukniubo į pagalvę ir amžinu miegu užmigo. Bet jos apsiblaususios su išplėstomis lėliukėmis akys įkyriu žvilgsniu vis tebežiūrėjo į mane.

Buvau baisioj desperacijoj, nes žiauri realybė atsistojo man prieš akis. Kaltinau save. Prikaišiojau sau dėl jos mirties. Dėl jai duotos priesaikos, kuri prieštarauja gydytojo etikai, įstatymams... bet laiką atgal atsukti neįmanoma. Su dideliu kartumu širdyje į jos mirties pažymėjimą įrašiau:

„Acute Cerebral Hemorrhage due to Rupture of Congenital Cerebral Artery Aneurysm".

Pasirašiau ir vėl paskendau mane kankinančių minčių pasaulyje, kurios lyg verpetas nenustojamai vis sukosi ratu ir ratu...

„Tikėkit manim dr. K. P., kad šis tikras ir ryžtingiausias mano gyvenime žygis buvo vienas iš sunkiausių mano profesijoj bandymų. Jis ne tik net po trisdešimt metų pasiliko man neišpsrendžiama mįslė, bet ir nukreipė mane į vaikų ligų specialybę".

Pataisęs ant nosies galo nukritusius akinius, baigė savo skaudų praeities išgyvenimą dr. R.

„Dr. R., esu jums neapsakomai dėkinga už taip įdomų iš jūsų neužmirštamų praėjusų dienų epizodą. Jis niekados neišnyks iš mano minčių ir širdies, nes su panašia dilema ne vienam gydytojui anksčiau ar vėliau teks susidurti".

„Taip, daktare", atsakė jis rimtai. „Todėl geras gydytojas ne tik turi mokėti tiksliai diagnozuoti ligą ir ją gydyti, bet taip pat turi mokėti įžvelgti į paciento efemeriškos sielos gelmes ir būti jautrus jo kentėjimams. Be gailesčio jis negali būti geras gydytojas".

Išgėręs paskutinį kavos gurkšnį, dr. R. pažvelgė į sieninį laikrodį ir tarė:

„Atrodo, kad turime skirtis".

Jis šiltai paspaudė man ranką ir neskubėdamas išėjo.

TAIP NE VIENAM ATSITINKA

„Daktare, turiu nepaprastai rimtą problemą. Ją išspręsti man yra reikalinga jūsų parama". Tik ką įžengusi į mano kabinetą, prašneko jauna, žemo ūgio, liekna, tamsiais palaidais plaukais panelė Barbara. Ji ne per seniai įsigijo iš psichologijos magistro laipsnį, o dabar Brooklyno veteranų ligoninėj dirba kaip konsultantė.

„Manau, kad jūs, psichologai, sugebate įsibrauti į jautriausias žmogaus sielos gelmes ir net painiausiose gyvenimo situacijose surandate išeitį. Todėl pacientus su dvasiniais negalavimais siunčiu pas jus. Dabar stebiuosi ir sengiuosi atspėti, kokie rūpesčiai užgulė ant tavo pečių?"

„Reikalas yra toks", ilgai nelaukdama, ji prašneko. „Gavau iš narkotikų reabilitacijos gydytojo konsultaciją. Jis prašo padėti jo pacientui, buvusiam narkotikui, kurį jis dabar gydo tik methadonu. Ligonis yra 29 metų amžiaus, vedęs. Iš profesijos inžinierius. Narkotikus pradėjo vartoti nuo 16 metų amžiaus. Dabar jis yra tokiame psichiniame stovyje, kad nepasitiki nei savimi, nei žmona, nei draugais... Galvoja, kad jie linki jam tik bloga ir jį persekioja. Be to, jis yra labai išsiblaškęs ir nerodo iniciatyvos jokiam darbui. Trumpai tariant, neturi jokios ambicijos.

Norėčiau jį palaipsniui pripratinti prie žmonių, prie darbo, prie atsakomybės ir tuo sušvelninti negatyvų jo psichinį stovį. Tuo tikslu ir atvykau su jumis pasitarti. Gal galėtumėt surasti savo skyriuj jam kokį darbelį? Kad jis kartą, o galbūt ir daugiau į savaitę po valandą, kitą savanoriškai padirbėtų. Gydytojas, kuris man jį atsiuntė, galvoja, kad šis pacientas yra vienas iš rimčiausių ir tinkamiausių tokiam projektui kandidatų. Dėlto jis ir nenorėtų paleisti jo iš rankų. Žinau, kad jūs turite labai malonias sekretores, manau, kad jos neasisakys padėti ligoniui".

„Esu įsitikinusi, kad neatsisakys. Pacientas yr ne tik pasigailėjimo, bet ir pagalbos vertas. Kitaip jo ir jo šeimos gyvenimas pasidarytų tikras pragaras. O jam pačiam grėstų visiška pražūtis".

„Aš irgi taip galvoju", patvirtino ji.

„Iš tikrųjų, Barbara, tu pataikei pačiu geriausiu laiku su savo problema pas mane kreiptis".

„Kodėl geriausiu?", susidomėjusi užklausė.

„Mes rengiame medicinišką simpoziumą. Sekretorės turi išsiųsti apie tūkstantį pakvietimų. Jos nespėja adresuoti vokų. Darbas neįtemptas ir nekomplikuotas. Galėtumėm panaudoti tavo ligonį. Ar sutinki?"

„Puiki idėja. Pilnai su ja sutinku", džiaugsmingai ji pritarė.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

Į ŽEMĘ, KURI SAVA

Liepos 4 d. Amerikai švenčiant savo Nepriklausomybės 216-ą sukaktį, man likimo buvo skirta gal jau amžiams apleisti JAV sostinę, kur išgyventa kone 14 metų, ir vėl grįžti į Chicagą, kurioje prieš tai praleidau 28 m., kur buvo sukurta šeima, gimė, užaugo ir išsimokslino mūsų šeimos atžalynas. Tuo tarpu sostinėje, kur slinko paskutinės mano valandos, išaušo saulėta ir tikrai graži liepos ketvirtosios diena. Žinau, kad vėliau šiandien čia vyks paradai, pavakarę į alėją, kuri tęsiasi nuo Kapitolio rytuose iki Potomaco upės vakaruose, pralenkdama prezidentų Vašingtono ir Lincolno atminimui pastatytus paminklus, susirinks kelių šimtų tūkstančių žmonių minia išklausyti prie Kapitolio laiptų Nacionalinio simfoninio orkestro koncertų, o vėliau, jau visai sutemus, stebėti įvairiaspalves raketas, nušviečiančias padangę ir prez. Vašingtono aukštąjį obeliską, išreiškiant džiaugsmą Amerikos nepriklausomybe.

Tačiau man, nors ir paskutinę akimirką, dar reikia suspėti į IX Tautinių šokių šventę Chicagoje, kur jau suvažiavę apie pora tūkstančių šokėjų, kur susirinks gal net 10,000 žmonių minia. Taip jau mūsų persikėlimo reikalai susiklostė, kad skubu tik aš vienas, kad jau tik po šventės į Chicagą sugrįš sūnaus vairuojamas automobilis su žmona, o po kelių dienų ir baldai su svarbiausiu turtu — knygomis. Toji Amerikos Nepriklausomybės šventė kažkaip visus persikėlimo planus sumaišė. Tuo tarpu aš, pasirinkęs skristi American West oro linijos lėktuvu, kuriais skridimas yra pigiausias ir lėktuvai nusileidžia Midway aerouoste, į sostinę atskridusio sūnaus palydėtas, popietėje atsirandu Washingtono National aerouste. Čia visur neįprastai tuščia, nes didžiosios šventės dieną retas kuris ryžtasi keliauti.

Po valandos skrydžio apytuštis lėktuvas, skrendąs į San Diego, nusileidžia Columbus, Ohio. Į Chicagą skrendantiems man ir dar, berods, dviem keleiviams, čia tenka išlipti ir trejetą valandų laukti kito lėktuvo, kurs, nusileidęs Midway aerouoste, tęs skrydį į Las Vegas ir toliau į vakarus. Laukimo valandos pustuščiam Columbus aerouoste slenka vėžio žingsniu, lietuvių kalbos apytuštėse salėse visai negirdėti, nes tikriausiai visi lietuviai iš toliau jau bus sugužėję į Chicagą.

Pagaliau 9 val. vakare milžiniškas lėktuvas su maždaug 15 keleivių, ratu apsukęs miestą, kad mes galėtumėm pamatyti padangę raižančias raketas, nusileidžia tuštutėliam Midway aerouoste, kur mane pasitinka bičiulis dar nuo 1944 m. rudens Algis Čepėnas ir staiga netikėtai prapliupęs vidurvasario lietus. Atsistojęs Chicagos žemėje lyg ir pasijuntu, kad tol, kol mano kojos nepalies gimtosios Lietuvos žemelės, ji bus sava.

GALŲ GALE PATIKĖJAU

Kai liepos 5 d. vidurdienį mes, Oak Lawn priemiesčio gyventojai, kurių nemažą dalį sudaro lietuviai pensininkai, rinkomės prie Holiday Inn 95-e gatvėje važiuoti į Tautinių šokių šventę autobusais, tai lietuvių susirinko beveik du autobusai. O kiek dar jų iš čia išvžiavo savais automobiliais. Tad man, bežiūrint į savo tautiečius, gyvenančius šiame Chicagos priemiestyje, ir kilo mintis raginti juos čia įkurti LB apylinkę, kuri gal būtų nemažesnė už Washingtono ir kitas ne taip jau dideles LB apylinkes.

Tuo tarpu pačioje šventėje begalės pažįstamų ir nepažįstamų tautiečių, drauge su šokėjais užpildžiusių maždaug du trečdalius 14,000 žmonių talpinančios Rosemont Horizon halės. Vėliau sužinojau, kad bilietų iš viso buvo parduota daugiau kaip 8,000, keli šimtai išdalinta mecenatams ir garbės svečiams. Pamatęs labai iškilmingą šokėjų paradą, galutinai patikėjau tuo, kuo jokiu būdu anksčiau netikėjau. Būtent, kad šventėje tikrai dalyvavo 2,200 šokėjų. Nepamačius sunku tam patikėti, gerai žinant, koks skaičius lietuviukų belanko lituanistines mokyklas, kaip žiauriai mažėja lietuviškų laikraščių prenumeratorių skaičius, iš prieauglio tarpo tik retai kuriam ateinant, kaip smarkiai sumažėjo jaunimo gretos ateitininkų ir skautų organizacijose, kai ką tik Rake pasibaigusioje skautų stovykloje iš viso dalyvavo tik 100 berniukų ir mergaičių, kai prieš keliolika metų jų suvažiuodavo po kelis šimtus. Tačiau, iš kitos pusės žvelgiant, smagu, kad tautinį drabužį ir šokį pademonstruoti suvažiuoja jau du tūkstančiai jaunuolių ir šalia jų šimtas kitas veteranų. Nors gal didžioji dalis jaunimo lietuvišką „liežuvį" jau sunkiai arba visai nebeapverčia.

DEGUTAS Į MEDAUS STIKLINĘ

Po poros dienų Seklyčioje įvykusiame atsisveikinme su Floridoje gyvenančiais ir čia švenčių proga viešėjusiais ilgamečiais Chicagos gyventojais Veronika ir Jurgiu Janušaičiais vienas kitas šventės komiteto narys, tebegyvendami pakiliais Tautinių šokių šventės įspūdžiais, džiaugėsi, kad šventė paliks ir pelno. Po šios užuominos labai tiko sukaktuvininko Antano Juodvalkio (jis 80 m. amžiaus sulaukia rugpjūčio 6 d., o J. Janušaitis rugpjūčio 4 d.) pastaba, kad šokių šventės komitetas iš gauto pelno „negailėtų skirti spaudai stambesnes sumas". Tuo tarpu pradžioje šventės rengimo protokoluose buvo skelbiama, kad sunkiai besiverčiančiai mūsų spaudai ir radijui už reklamą numatyta nuostabiai kukli suma. Dienraštis „Draugas" kaip tik šiuo metu pradeda didelį ir gyvybiškai svarbų aukų vajų, nuo kurio priklausys šio vienintelio išeivijos dienraščio ateitis: gyvuoti toliau ar užsidaryti. Kaip teisingai pasakė atsisveikinimo pravedėja M. Remienė, Lietuvos spauda mūsų dar nepatenkina, mes turime ir toliau išlaikyti savąją spaudą.

Šalia kitko, M. Remienė pasidžiaugė, kad šventės metu su jaunimu jokio rūpesčio nebuvo, nes tai pasakė viešbučio vadovybė, kuriame vyko šokėjams skirtas banketas, sutraukęs 1,500 jaunimo. Tuo tarpu kelioms dienoms praslinkus, sekmadienį, liepos 12 d., Jėzuitų koplyčioje Mišias atlaikęs kun. Raudeliūnas prie altoriaus pareiškė, jog juodosios rasės jėzuitų kaimynai nusiskundė, kad šventės išvakarėse Jaunimo centre besilinksminantis jaunimas į jų kiemus primėtęs tuščių butelių ir pridaręs kitokios žalos.

Atsisveikinimo su Janušaičiais pobūvyje įstrigo šie dr. L. Kriaučeliūno tarti žodžiai: „Gal mes su Jurgiu savo pažiūrose daug kur skiriamės, bet tų klausimų nediskutuojame. Tai nėra kliūtis išlaikyti mūsų draugystę..." O. J. Janušaitis savo credo išsakė šiais žodžiais: „Apie viską rašiau su gilia pagarba, vengdamas pikto žodžio, nes piktas žodis sugadina taip, kaip degutas medaus stiklinę. Aš gyvendamas tai išmokau, tais principais vadovavausi ir tokiu keliu ėjau, spaudos darbą dirbdamas 65 metus..."

Jei visi lietuviai taip į gyvenimą žiūrėtų, tai tiek išeivijoje, tiek ir tėvynėje viešpatautų taika: čia nebūtų atsiradę reorgai, o Lietuvoje pikta ir griaunanti opozicija.

PS. Liepos 11 d. Horizontuose ne dėl autoriaus kaltės buvo praleista Lino Rimkaus pavardė.

Vl. R.

Pat Michalski, gub. Jim Edgar etninių reikalų įstaigos vedėja, kalba Daley Plazoje IX Tautinių šokių šventės atidarymo proga.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

SVEIKATOS APSAUGA PABALTIJO VALSTYBĖSE, SUTINKANT 21 ŠIMTMETĮ

Jungtinių Amerikos Valstybių Pabaltijo valstybių sveikatos planuotojai ruošia susitikimą Pabaltijo kraštuose 1992 metų rugpjūčio mėnesį. Šio susitikimo tikslas yra sustiprinti sveikatos apsaugos pateikimą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Dirbant drauge su profesionalais Pabaltijo kraštuose, JAV delegatai lankys Pabaltijo kraštų ligonines ir klinikas, aptars šių kraštų sveikatos pateikimo reikmę ir planuos, kaip tobulinti sveikatos apsaugą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

Globojant Wisconsin universitetui, šiam tikslui yra sudaryta grupę sveikatos specialistų, turinčių didelį patyrimą sveikatos patalpų planavime.

Delegacijos nariai yra: Thomas H. Bast, AIA, Sveikatos įrengimų specialistas Anderson DeBartolo Pan, Inc., Tucson, AZ; George Hansen, Infekcijos kontrolės specialistas, AMSCO International, Inc., Pittsburgh, PA; Alfred Jakniunas, ACEE, Biomedicinos inžinierius, Howard University Hospital, Washington, D.C.; Sidney J. Jordan, Statybos vadovavimo specialistas, Brown & Root Building Company, Clearwater, FL; George J. Mann, AIA, Profesorius, sveikatos planavimo specialistas, Texas A & M University; Raymond C. Matulionis, PhD, AIA, profesorius, programos direktorius, University of Wisconsin-Madison; P. Richard Rittelmann, FAIA, Energijos ir pastatų sistemų specialistas, Burt Hill Kosar Rittelmann Associates, Butler, PA; Theodore W. Sutherland, AIA, Sveikatos įrengimų specialistas, Smith Hinchman & Grylls Associates, Inc., Detroit, MI.

Delegacija kreips dėmesį į sveikatos reikmes kiekvienoje Pabaltijo valstybėje ir praves diskusijas, paliečiant šias sritis:

1. Reikmių nagrinėjimas: Kokie sveikatos įrengimai yra reikalingi?
2. Strateginis planavimas: Kaip spręsti ir planuoti sveikatos patalpų įrengimus?
3. Sveikatos patalpų programos išvystymas: Kaip identifikuoti patalpų reikalavimus dabartiniams ir naujiems sveikatos įrengimams?
4. Patalpų planavimas: Kaip sukurti fizišką sveikatos patalpų įrengimų išdėstymą?
5. Medicinos technologija: Kaip planuoti ir sustatyti medicinos technologiją ir kaip jai vadovauti?
6. Energijos reikalavimai ir klausimai: Kokios šildymo, vėdinimo ir vėsinimo sistemos yra reikalingos ligoninėms ir klinikoms? Tinkamas energijos naudojimas.
7. Vadovavimas sveikatos patalpų statybai: Kaip pritaikyti kaštų ir statybos vadovavimo principus sveikatos patalpų įrengimams?
8. Mokymas ir ugdymas: Kaip ugdyti profesionalus, kurie bus atsakingi už planavimą ir sustatymą sveikatos įrengimų?

Diskusijos palies Estijos, Latvijos ir Lietuvos sveikatos reikmes ir tyrinės sveikatos patalpų planavimą ir įrengimą specifinėms sveikatos pateikimo kategorijoms. Šios diskusijos yra sudarytos, norint pasiekti plačią sveikatos planuotojų apimtį, įskaitant ligoninių ir klinikų administratorius, sveikatos planuotojus, kurie yra atsakingi už sveikatos patalpų įrengimų programų išvystymą ir sveikatos patalpų sudarymą, asmenis, atsakingus už sveikatos planuotojų paruošimą.

Tikimasi, kad iki šimto asmenų galės lankyti šias diskusijas kiekvienoje Pabaltijo valstybėje. Diskusijos bus pravedamos angliškai. Vertėjai galės dalyvauti ir versti diskusijas į vietinę kalbą.

Ši programa prasidės Estijoje (rugpjūčio 18-22); tęsis Latvijoje (rugpjūčio 22-26) ir baigsis Lietuvoje (rugpjūčio 26-30). Kontaktai Pabaltijo respublikose yra Estonian Public Health Development Center; Medical Institute and Clinical Hospital in Riga; Ministry of Health of the Republic of Lithuania and Caritas. Programas suorganizavo ir praves Wisconsin Universiteto-Madison profesorius Raymond Matulionis.

Ses. Margarita supažindina vysk. Baltakio Sielovados tarybos suvažiavimo dalyvius liepos 4 d. su Nek. Prad. Marijos seserų veikla Lietuvoje.

APIE ORANŽINES BULVES IR ALYVĄ IŠ SOJOS

Augalų pasaulis nuolat nustebina naujais atradimais arba žinomų augalinių produktų panaudojimu naujiems poreikiams. Neseniai JAV Žemės ūkio departamento tyrimų skyrius susidomėjo nauja rūšimi bulvių, atrastų Peru valstybėje, Andų kalnų papėdėje. Jos yra gražiai oranžinės spalvos, nors skonis toks, kaip visų kitų bulvių. Dabar bulvių augintojai mėgina tą bulvių atmainą pagerinti ir pritaikyti auginimui platesniu mastu, o maisto pramonė jau planuoja naujų produktų gamybą, pritaikytą oranžinėms bulvėms.

Missouri universiteto (Columbia) tyrimų laboratorijose mėginamas naujas skystas kuras motorams, gaminamas iš sojos pupelių. Ši alyva dega švariai, nerūksta ir nekenkia motorų veikimui. Ji geriausiai tinka sunkvežimiams, traktoriams ir kitoms ūkio mašinoms. Jeigu tyrimai bus sėkmingi, galbūt ateityje tokį produktą galės gaminti iš saulėgrąžų, žemės riešutų ar kitų augalų alyvos. Tas labai padėtų neturtingiems, besivystantiems kraštams, kurie žaliavą galėtų užsiauginti patys ir nereikėtų importuoti tiek daug brangios alyvos.

MIRĖ TEATRŲ VADOVAS

Lawrence Schubert Lawrence, Jr., dešimtmetį vadovavęs Schubert teatrams, mirė liepos 14 d. Boca Raton, sulaukęs 76 m. amžiaus. Shuberto teatras yra pasižymėjęs Chicagoje.

VASAROS KELIONĖS Į VILNIŲ

Chicago—Vilnius (į vieną pusę) **$615.00**
Chicago—Vilnius-Chicago (ten ir atgal) **$875.00**
Vilnius—Chicago—Vilnius **$918.00**
(pačiam pasirūpinti transportaciją iš Vilniaus į Varšuvą)

GOLD WINGS TRAVEL
5348 N. Milwaukee
Chicago, IL 60630
Tel. 312-775-5700

TAUTIEČIŲ VYKSTANČIŲ Į LIETUVĄ, DĖMESIUI!

Bendra Lietuvos-JAV įmonė **„Vytaras"**, vienintelė Hyundai automobilių parduotuvė Lietuvoje, pristato naujus 1992 Sonata ir Pony/Excel automobilius.

* Automobiliai atvežami tiesiai iš Pietų Korėjos
* Automobiliai specialiai pritaikyti Rytų Europos klimatui ir benzinui
* Visi automobiliai su garantija ir garantiniu aptarnavimu
* Mechanikai ir „management" apmokyti Amerikoje

Taip pat parduodami nauji visų modelių džypai, „4-wheel drive" ir su dyzeliniais varikliais.
Nupirkti automobiliai gali būti Jums pristatyti atskrendant į Lietuvą aerouoste arba bet kur Lietuvoje.
Priedo pranešame, kad ieškome potencialių prekiautojų automobiliais (dealers) Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose.
Visais klausimais prašome kreiptis į:
Aras International, Inc. (Authorizes Hyundai Automobile Distributor in Lith.)
Melbourne, Florida, TEL 407-728-8467, FAX 407-727-2655 arba
„Vytaras" (Authorized Hyundai Automobile Dealer), **Vilnius, TEL 42-68-03**
Perkant tiesiai iš platintojų sutaupysite pinigų!

"TORVIL" LTD.
LITHUANIAN PARCEL SERVICE
New prices for packages!
Seasonal discount **12%** for all products from the **"Torvil"**-92 catalogue
SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)
THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES
$1.80 Lb.
Plus service charge
Dear client! We are the only PARCEL SERVICE where you can send MORE for LESS!
CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995
CANADA Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel.: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel.: (416) 534-3660 Fax: (416) 533-4910
U.S.A. Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 276-5258 Fax: (312) 279-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212 Tel/Fax (716) 894-9880

We Ship UPS 312-434-9766
Užsiimam maisto tiekimu (catering)
talman
delicatessen
Skaniausi lietuviški gaminiai
2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

1992 METŲ KELIONIŲ TVARKARAŠTIS Į NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

SKANDINAVŲ — per Kopenhagą	LUFTANSA — per Frankfurtą	AUSTRŲ — per Vieną
Liepos 13 iki rugpjūčio 2	Liepos 12 iki liepos 28	
Liepos 27 iki rugpjūčio 8	Liepos 26 iki rugpjūčio 11	Liepos 19 iki rugpjūčio 1
Rugpjūčio 10 iki rugpjūčio 22	Rugpjūčio 4 iki rugpjūčio 27	Rugpjūčio 6 iki rugpjūčio 20
Rugpjūčio 24 iki rugsėjo 6	Rugpjūčio 16 iki rugsėjo 1	Rugsėjo 6 iki rugsėjo19
Rugsėjo 10 iki rugsėjo 26	Rugsėjo 1 iki rugsėjo 15	Spalio 1 iki spalio 17
Spalio 8 iki spalio 24	Spalio 4 iki spalio 20	
	Spalio 13 iki spalio 29	

TAIP PAT TURIME 2 PILNAS EKSKURSIJAS PO LIETUVĄ

504. RUGPJŪČIO 6 - 20 EKSKURSIJA PO LIETUVĄ
Vilnius 3 naktys, Kaunas 3, Palanga 3, Vilnius 1, Viena 3 (Austrų oro linija)

505. RUGSĖJO 1 - 15 EKSKURSIJA PO LIETUVĄ
Vilnius 4 naktys, Kaunas 3, Šiauliai 1, Klaipėda 3, Vilnius 1, Frankfurtas 1 (Luftansa oro linija)

Kviečiame keliauti su grupe ar pavieniui. Kiekvienas galėsite pasirinkti tinkamą grįžimo datą. Taip pat galime sudaryti ir individualų kelionės tvarkaraštį pagal Jūsų pageidavimus. **AMERICAN TRAVEL SERVICE**, kaip visuomet, sudarys patogiausias keliones už geriausias kainas.

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS
Žaibas
Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.
CARGO — siunčiame oro linija
„ŽAIBAS" — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.
9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272
223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

JAV FARMACININKŲ PATYRIMAI LIETUVOJE

L.A.P.A.S. (Lithuanian American Pharmacists Association) penkių žmonių delegacija š.m. birželio mėnesį lankėsi Lietuvoje, norint susipažinti su Lietuvos farmacininkais, apžiūrėti tenykštes vaistines ir surinkti žinias apie dabartinę farmacijos būklę Lietuvoje. Delegacijoje buvo vaistininkai iš Chicagos ir apylinkių: Angelė Dirkienė, iždininkė, Juozas Kalvaitis, sekretorius, ir LAPAS nariai— Raimondas Gramas, Kornelija Bakšytė ir Dalia Musonytė. Drauge keliavo Jadvyga Gra-

Farmacininkė Dalia Musonytė, L.A.P.A.S. delegacijos narė ir šio straipsnio autorė.

mienė, Rita Gramienė, Regina Englade, ir p. Bakšienė. Delegaciją kvietė ir visais jos reikalais rūpinosi dr. Eduardas Tarasevičius, Kauno medicinos akademijos farmacijos fakulteto dekanas ir Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentas. Jam stropiai padėjo Lietuvos farmacijos sąjungos viceprezidentas Arūnas Šiaučiulis.

Vilniuje, JAV ambasadoje, įvyko delegacijos oficialus susitikimas su ambasadorium Darryl Johnson. JAV ambasada yra buvusios Krašto Apsaugos ministerijos rūmuose. Dabar ambasada laukia, kad visi JAV darbuotojai atvyktų ir įsikurtų vasaros metu. Ponas Johnson, pats anksčiau buvęs JAV „Peace Corps" savanoris, dabar laukė atvykstančios pirmosios „Peace Corps" bangos — anglų kalbos mokytojų. Vidurvasaryje į Pabaltijo kraštus atvyks kiti „Peace Corps" savanoriai vykdyti smulkių įmonių vystymo projektą („small enterprise development"); jie padės besikuriančioms nedidelėms įmonėms. Jis mano, kad privataus verslo vystymas gali turėti daugiau įtakos negu valdžios parama. Farmacijos reikalais kalbant, nors Lietuvoje yra 5 vaistų gamyklos (trys jų Kaune), joms yra reikalinga tarptautinė talka. Švenčionyse yra vaistažolių fabrikas, gaminąs arbatas. Vokietija pareiškė susidomėjimą įkurti ten bendrą įmonę. Matyt, kad po truputį gausėja pagalba ir susidomėjimas padėti Lietuvos įmonėms augti ir stiprėti.

Susitikimas su sveikatos ministru Juozu Oleku vyko Sveikatos ministerijoje. Buvo diskutuojama dabartinė Lietuvos sveikatos reikalų padėtis, vaistų įsigyjimas, ir bendros gyvenimo sąlygos. Sveikatos ministerija stipriai skatina sveikatos apsaugą, pvz. akciją prieš rūkymą ir alkoholinių gėrimų vartojimą, o vaikai yra mokomi dantų priežiūros. Labai nusiskundžiama sunkia ekonomine būkle. Didelis vaistininkų rūpestis, kad trūksta pinigų pirkti vaistams, kad nėra arba neužtenka tų vaistų reikalingų gydyti ligonius. Nuolat girdėjome nusiskundimus, kad jiems būtų naudinga turėti geresnę aparatūrą, kad turint žaliavą galėtų patys gamintis vaistus; tada jie būtų mažiau priklauso mi nuo labdaros aukomis ir taptų savarankiškesni.

Profesiniai susitikimai vyko Vilniuje, Kaune, Palangoje, Klaipėdoje, Kretingoje, Nidoje, Šilutėje, Juknaičiuose ir Panevėžyje. Apžiūrėjome vaistines ir susipažinome su vaistininkais ir vedėjais. Bendras vaizdas — visur pastebima tvarka. Vaistų paruošimas vyksta rankomis, tai reiškia, be didelės technologijos. Kas yra mums įprasta JAV, dar neįvesta į farmacijos darbus Lietuvoje. Leidžiami vaistai yra ruošiami ir sterilizuojami vietoje. Didesnės vaistinės ruošia vaistus savo rajono ligoninėms. Sužinojome, kad Danija ruošiasi padėti parūpinti ligoninėms vandenį ir skysčius, o vėliau pradės statyti įmones, kad lietuviai galėtų patys gaminti.

Aplankėme Klaipėdos miesto ligoninę ir vaistų sandėlį. Nors ligoninė labai didelė, maždaug 1000 lovų, veikia tik viena vaistinė, kuri, kiek pajėgia, aprūpina savo pačių gamintais vaistais, ar ką gaunamais iš sandėlių. Dažnai vaistų neužtenka. Vaistų sandėlyje stebėjome pustuščias lentynas. Matėme siuntų iš įvairių kraštų, nors suprantama, kad jų negali ilgam užtekti.

Atrodo, kad gydymui gausiai naudojamos vaistažolės. Vaistinėse galima rasti įvairių rūšių arbatų ir kitokių vaistų. Kai kuriose vaistinėse yra skelbimai, kviečiantys žmones rinkti tam tikras vaistažoles, kurios čia būna superkamos.

Kauno botanikos sode matėme daug puošnių gėlių: ypatingas bijūnų rinkinys, irisai, aguonos ir kitos gėlės. Vaistažolių skyrių vasaros metu prižiūri farmacijos ir medicinos studentės. Tvora aptverto vaistažolių daržo vartai paskutiniuoju metu yra užrakinti, nes pradėjo augalus vogti pardavimui juodojoje rinkoje.

Vienas delegacijos narys, buvęs Lietuvoje pernai, pastebėjo, kad dar vis yra vaistų trūkumas panašiai, kaip ir anksčiau, bet kainos labai žymiai pakilusios. Valiutinėse parduotuvėse galima rasti vaistų: vaikams vitaminų, aspirino ir kt.

Turėjome progų ir pramogoms. Daug kur radome papuošalų iš gintaro. Nereikėjo net eiti į parduotuvę. Vietomis mus sutiko žmonės ir asmeniškai pardavė gražius karolius, žiedus, apyrankes. Lankėme muziejus Kaune: Medicinos ir Farmacijos, Žilinsko, M.K. Čiurlionio, Velnių; Klaipėdoje: Jūros; Palangoje: Gintaro, buvusius grafo Tiškevičiaus rūmus; Kretingoje: Grafo Tiškevičiaus rūmus su ypatinga oranžerija - šiltadaržiu. Kelionėje iš Kauno į Palangą važiavome plentu palei Nemuną Suvalkijoje ir matėme daug pilių. Palangoje ir Nidoje drąsesni žmonės maudėsi Baltijos jūroje (vandens temperatūra 14 C, 57 F laipsnių), o kitiems užteko pasivaikščioti ir stebėti apylinkę. Nidoje lipome į gražias balto smėlio kuopas kur buvome apdovanoti mums užsakytomis juostomis. Palangoje klausėmės Stasio Povilaičio, dainuojančio estradines dainas.

Aplankėme Kryžių kalną prie Šiaulių, kur nesitikėjau tiek daug kryžių matyti. Kalne nebėra daugiau vietos kryžiams statyti. Matėmme kaip pakalnėje kasė duobes naujiems kryžiams statyti.

Ypatingas įvykis buvo birželio 14 d. referendumo balsavimas dėl Raudonosios armijos išvedimo iš Lietuvos. Mes tuo metu buvome Palangoje ir mūsų grupėje balsavo 7 asmenys. Kaip nuostabu buvo būti Lietuvoje ta proga. Visoje Lietuvoje parduotuvių languose matėme iškabas raudoname fone skelbiančias „Red Army Go Home".

Ši kelionė buvo naudinga tuo, kad buvo galima patiems pamatyti kaip atrodo Lietuvos vaistininkų padėtis. Aiškiai suprantama, kad yra reikalinga valdžios ir privačių šaltinių talka padėti Lietuvos žmonėms gydytis, kurti įmones, jas įsigyti ir priemonių patiems verstis.

Dalia Musonytė

JAV ir Lietuvos farmacininkai. Iš k.: I eil. — **Eduardas Tarasevičius, Cornelija Bakšytė ir Juozas** Kalvaitis. II eil. — **Dalia Musonytė, Angelė Dirkienė, Raimondas Gramas ir Arūnas Šiaučiulis.**

NAUJA ŽVAIGŽDĖ

Italai sako, kad Jolanta yra nauja žvaigždė. Ne tik sako, bet ir rašo savo laikraščiuose. Jolanta Štanelytė, Lietuvoje studijavusi violončelę ir kompoziciją, o vėliau vokalą, neseniai dalyvaudama tarptautiniame Flaviano Labo konkurse, užėmė pirmąją vietą. Antroji vieta teko venezuelietei Rosaura Longa, o trečioji - italui Luca Bodini. Jolanta Stanelytė yra Lietuvos konservatorijos diplomantė. Dabar stažuojasi „Nicolini" konservatorijoje, Piacenza mieste, Italijoje.

Italijos laikraščiai pilni geriausių įvertinimų ir atsiliepimų apie Jolantos Stanelytės dainavimą. Ji, nors dar tik 28 metų amžiaus, tačiau jau yra koncertavusi eilėje užsienio valstybių: Latvijoje, Estijoje, Vokietijoje, Japonijoje ir kitur. Neseniai jos pasiektas laimėjimas tarptautiniame Flaviano Labo konkurse, be abejo turės lemiamos reikšmės. Jau dabar ji kviečiama dainuoti ne tik Italijoje, bet ir kitose valstybėse.

Sprendžiant iš recenzijų laikraščiuose, italai yra susižavėję Jolantos Stanelytės dainavimu. Atrodo, kad atėjo laikas ir mums susidomėti. Tiesa, kai kurie mūsiškių jau turėjo progos išgirsti solistę Stanelytę, kai ji 1991 m. vasarą dalyvavo tarptautiniame Marian Anderson konkurse, Washington, DC. Čia ji tapo semi-finaliste ir gavo the Howard and Geraldine Polinger foundation premiją. Kaip žinia, šiame konkurse aukščiausio įvertinimo susilaukė sol. Sigutė Stonytė, kuri, „Margučio" pakviesta, praėjusių metų liepos 28 d. atliko koncertą Jaunimo centre.

Dabar atėjo laikas sol. Jolantai Stanelytei. Italijos laikraščiuose rašoma, kad Jolanta yra „Nuovi talenti de bel canto". Vadinasi, Jolanta yra naujas belkanto talentas. Tai reiškia, kad Jolanta Stanelytė-sopranas laisvai valdo visus balso registrus. „Margučio" rengiamas daug žadančios sol. Jolantos Stanelytės koncertas bus rugsėjo 20 d. Jaunimo centre. Numatomi koncertai Clevelande, Toronte, Bostone ir kitur.

ptr

TALKINA LIETUVOS VYRIAUSYBEI

Audronės Tamulionytės-Lenz Lietuvoje atidaryta HR Strategies konsultacijos įstaiga buvo aprašyta liepos 16 dienos „Detroit Free Press" laidoje. Straipsnį (su nuotrauka) parašė Bary Rohan. Audronė Lietuvoje padeda Lietuvos vyriausybei įvertinti įstaigų tarnautojų pareigas ir juos ruošti laisvos rinkos sistemai.

lm

Lietuviškomis juostomis papuošti JAV farmacininkai su juos globojusiais kolegomis Nidoje. Iš k. — sėdi — Gramienė; stovi — Bakšienė, A. Šiaučiulis, A. Dirkienė, E. Tarasevičius, R. Gramas, R. Gramienė, C. Bakšytė, R. Englade, D. Musonytė ir J. Kalvaitis.

DR. V. SRUOGIENĖS VADOVĖLIS LIETUVOS MOKSLEIVIAMS

„Vagos" leidykla Lietuvoje pernai išleido JAV gyvenančios istorikės dr. Vandos Sruogienės Lietuvos istorijos vadovėlio 8-tą laidą. Vadovėlis išleistas norint aprūpinti juo visas mokyklas. Deja, 100,000 egzempliorių tiražo neužteko. Dr. Vandai Sruogienei linkime greit sulaukti 9-tos jos Lietuvos istorijos laidos, o Lietuvos moksleiviams — taip labai reikalingo vertingo istorijos vadovėlio.

Dr. Vanda Sruogienė

TRISDEŠIMTASIS „GINTARO" BALIUS

„Gintaro" baliaus rengimo komisijos narėms Illinois gubernatoriaus Jim Edgar sveikinimą įteikia asistentė tautybių reikalams Patricia Michalski. Iš k. — Cecilia Matulytė, Pat Michalski, Genovaitė Maluškienė ir Scottie Žukas.

Darbščiosios Chicagos Lietuvių Moterų klubo narės per 69-nerius veiklos metus nupynė ilgą gerų darbų pynę: įvairiomis programomis sutelktas lėšas skyrė labdarai, lietuviškos veiklos stiprinimui, tiesioginei paramai Lietuvos našlaitynams, pavienių asmenų aprūpinimui, lietuvių spaudai, radijo ir kt. Nuo 1961 metų ruošiamų „Gintaro" balių pelną skiria lietuvių kilmės akademinio jaunimo stipendijoms, tuo palengvindamos studentams siekti aukštesnio išsilavinimo.

Birželo 13 d., Palmer House Hilton viešbučio didžiojo pokylių salėje tradicinis „Gintaro" balius buvo švenčiamas ypatingai pakilioje nuotaikoje, nes sukaktuvinis 30-tas gintarėlių pristatymas pirmą sykį rengiamas be geležinės uždangos šešėlio. Atrodo, net ir Lietuvos himnas skambėjo stipriau ir iškilmingiau nei praeityje. Klubo pirmininkė Judy Sidrienė sveikino pilnutėlę salę svečių, šių metų gintarėles bei jų šeimas. Marija Krauchunienė pasidžiaugė, kad jau antra karta debiutančių yra pristatoma visuomenei šiuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo metu, pabrėždama lietuvių tautos atsparumą, meilę protėvių žemei, gilų tikėjimą ir tvirtą pasiryžimą atsikratyti okupanto retežių. Tai brangus paveldėjimas mūsų jaunimui.

Genovaitė Maluškienė, „Gintaro" baliaus komiteto pirmininkė, supažindino susirinkusius su komiteto narėmis ir pakvietė Mariją Rudienę, BALF'o pirmininkę, buvusią Chicagos Lietuvių Moterų klubo ir „Gintaro" baliaus komiteto pirm., pristatyti gintarėles, lydimas jų tėvelių: Venessa Mae Abrignani, Tiffany Cernak Fox, Kristiną Marissą Krupaitę, Charanne Marie Papugaitę, Christiną Marie Rudytę ir Amy Ann Valaitytę. Marija Rudienė, dviejų debiutančių močiutė, pateikė kiekvienos gintarėlės akademinės bei visuomeninės veiklos žiupsnelį. Jautrus momentas, kada, šimtams akių stebint, debiutantė atsiranda viena didžiulės salės viduryje su grakščiu nusilenkimu. Toliau — tautinis šokis vainikėlis, atliekamas gintarėlių, gi, įsijungus pernykščių metų debiutantėms, bei jauniems palydovams, — kotilijonas. Čia, rodos, jau ir svečiai norėtų į šį sūkurį įsijungti, galima jų kojas į taktą judant matyti. Kaip malonu klausytis lietuvių liaudies melodijų bei stebėti stilizuotus tautinių šokių žingsnius.

Aldona Brazienė ir Irena Norbutienė įteikė klubo skiriamas stipendijas Audrai Baleišytei, Danai Butts, Brian Steven Koecher ir Camillei Samoškaitei. Skaistės Statkevičiūtės stipendija, skirta a.a. Christine Austin atminimui, jos sūnų ir dukrų asmeniškai parūpinta. Christine Austin buvo klubo ir „Gintaro" baliaus komiteto pirmininkė.

Per 30 metų klubas paskyrė 68 stipendijas. Tai buvo įmanoma klubo narių darbštumo dėka bei visuomenės pritarimo jų veiklai.

Linkime gintarėlėms gražių pristatymo prisiminimų bei tolimesnio ryšių palaikymo lietuviškame gyvenime; klubo narėms - užsitarnauto 70-ties metų veiklos paminėjimo 1993 metais.

M.K.

Chicagos Lietuvių Moterų klubo 30-to „Gintaro" baliaus rengimo komiteto pirm. Genovaitė Maluškienė, gintarėlės visuomenei pristačiusi Maria Rudienė, choreografė Simonetta Giedraitytė-Pacek ir klubo pirm. Judy Sidrienė. Nuotr. **Whitney Staples**

Solistas Virgilijus Noreika dainuoja su Vilniaus konservatorijos ansambliu „Sutartine".

DINAMIŠKOS ISTORIJOS METAI

JURGIS JANUŠAITIS

PLB seime po sveikinimų liepos 1 d. seimo atstovai išklausė išsamių PLB valdybos pirmininko ir valdybos narių pranešimų. Juose atspindėjo plati, įvairi PLB veikla tiek išeivijoje, tiek padedant Lietuvai.

PLB valdybos pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas išsamiame savo pranešime išsakė PLB valdybos ketverių metų darbus, o jų buvę daug ir reikšmingų.

Pirmininku jis buvo išrinktas 1988 m. PLB seime Toronte. Tada Sovietų Sąjungoje tebevyko stagnacija, ir Lietuvai išsivaduoti iš okupacijos buvo tik tolimos viltys. PLB valdyba tuo metu savo uždaviniu laikė rūpintis pavergtos lietuvių tautos likimu ir ryžosi belstis į pasaulio valstybių sąžinę, reikalaujant Lietuvai laisvės. Bet koks oficialus su Lietuva bendradarbiaviams išeivijos organizacijoms buvo nepriimtinas. Lietuvoje įsisteigus Laisvės Lygai, iš kurios vėliau išsivystė Sąjūdis, išeivija, stebėdama įvykius Lietuvoje, pradėjo ieškoti būdų suartėti, sueiti į artimesnius kontaktus su Lietuva, bet tuometinis išeivijos veiksnių nusistatymas neturėti jokių oficialių kontaktų su okupuotu kraštu neleido to daryti.

PLB valdyba greitai buvo įtraukta į principinius sprendimus, dėl kurių gavo daug kritikos. Taigi teko imtis rizikos, kuri buvo būtina organizacijai, pasišovusiai vadovauti viso pasaulio lietuviškajai išeivijai.

Pirmas toks žingsnis buvo 1988 m. rugsėjo mėn. duotas patvirtinimas Australijos Lietuvių Bendruomenei pakviesti į III Pasaulio Lietuvių sporto žaidynes, įvykstančias Australijoje gruodžio 26-31 d., Kauno „Žalgirio" krepšinio koamndą. Nors dabar atrodytų gana suprantamas dalykas, tuo metu tai buvo jau gana principinis nutarimas, leidžiantis oficialiai išeivijos organizacijai (ALB) sueiti į oficialų kontaktą sporto, bet vis dėlto oficialia organizacija iš okupuotos Lietuvos. „Žalgiris" atvyko į Australiją jau po Sąjūdžio seimo ir atvyko su trispalve.

Antras PLB valdybos žingsnis buvo nutarimas priimti Sąjūdžio seimo organizatorių kvietimą PLB dalyvauti tame seime. Valdyba, nors ir ne vienbalsiai, nutarė siųsti į Sąjūdžio steigiamąjį seimą PLB pirmininką. Prieš šį sprendimą pasisakė daugelis gerų patriotų išeivių. Tuo metu ten keliavimas buvo surištas su tam tikra asmeniška rizika.

Pirmininkas į seimą nuvyko, perdavė išeivijos sveikinimus ir išeivijos vardu pažadėjo, kiek tik bus galima, padėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbe. Tada buvo norai, troškimai, kurie dabar yra realybė. Pirmininkui grįžus atgal, jis buvo kai kurių veikėjų išvadintas „išdaviku", „koloborantu" ir dar blogesniais vardais. Bet PLB valdyba savo nutarimų laikėsi ir pirmininkui davė pilną paramą. Šis žingsnis atidarė duris išeivijai į Lietuvą ir Lietuvai į išeiviją.

PLB valdyba palaikė glaudžius santykius su Sąjūdžiu, jo vadovais, kurie vėliau tapo parlamento vadovais, Lietuvos parlamento ir vyriausybės nariais. Su jais PLB ir visa išeivija stipriai įsijungė į Lietuvos laisvinimo darbą, kurio rezultatai tikrai džiuginantys.

PLB pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas daug kur keliavo. 1989 m. dalyvavo Taline Pabaltijo kraštų Aukščiausių tarybų asamblėjoje ir po to Vilniuje, kur buvo oficialiai kalbama apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Bet 1990 m. dr. Bieliauskas pateko į KGB juodąjį sąrašą ir į Lietuvą nebuvo įleidžiamas. Bet ten nuvyko PLB vicepirmininkai Algimantas Gureckas ir Gabija Petrauskienė, kurie asmeniškai galėjo dalyvauti Vasario 16-tosios minėjime ir dalyvavo kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akto paskelbime.

1991 m. pirmininkas dalyvavo Mokslo ir kūrybos simpoziume Vilniuje ir šiais metais turėjo progos drauge su Virginijos universitetu organizuoti Kaune tarptautinę konferenciją, svarsčiusią tautinių mažumų situaciją Pabaltijo kraštuose dabartinių įvykių akivaizdoje.

PLB valdyba nebuvo turtinga ištekliais, tačiau savo kukliomis lėšomis rėmė Lietuvą. Tai, be abejo, darė ir visų kraštų Lietuvių Bendruomenės, su kuriomis PLB valdyba glaudžiai bendradarbiavo.

Sovietams paskelbus Lietuvai blokadą, PLB įsteigė specialią programą Pagalbą Lietuvai. PLB valdybai prašant, į šį vajų nuoširdžiai jungėsi daugelio kraštų bendruomenės, kurios rinko aukas, organizavo vaistų, medikamentų siuntas į Lietuvą. Į šį vajų stipriai įsijungė Australija, Kanada, Didžioji Britanija, Brazilija, Argentina, Vokietija, Prancūzija, Austrija, Šveicarija. JAV LB valdyba dar anksčiau paskelbė savo fondą „Dovana Lietuvai", nors ji į bendrą vajų neįėjo, bet nuoširdžiai bendradarbiavo, vykdant PLB įvairius projektus.

Vykdant pagalbos Lietuvai specialius projektus, PLB su Kanados ir JAV LB talka buvo nupirktos kompiuterinės priemonės „Atgimimui", Sąjūdžio laikraščiui, „Respublikai", to meto Sąjūdžio dienraščiui. PLB valdybos surinktomis lėšomis buvo aprūpintas „Lietuvos aidas".

2000 RUBLIŲ UŽ LĖLĘ

Nuo šios vasaros pradžios Maskvos žaislų parduotuvėse pradėjo pasirodyti populiariausia Amerikos mergaičių lėlytė, vadinamoji Barbie (Barborytė). Krautuvių vitrinos, kuriose išstatyta Barbie ir kiti su ja susiję žaislai — automobiliai, spalvingi rūbai, batukai, įvairūs „moteriški" reikmenys — visuomet apgultos susižavėjusių mergaičių būrių. Tačiau lėlė Rusijoje kainuoja daugiau kaip 1,900 rublių (Amerikoje ją galima pirkti už maždaug 7 dol.), ir retas tėvas ar motina šiuo trūkumų metu gali tokią kainą mokėti. Rusų žaislų pramonė buvo pradėjusi gaminti amerikietiškos lėlės kopijas — Natašą ir Veroniką, bet jos toli gražu neprilygsta Mattel firmos lėlytei ir nėra populiarios. Rusiškoji Barbie lėlės versija kainuoja tik apie 300 rublių.

PAVOGĖ ANDERSENO RANKRAŠČIUS

Liepos 22 d. nežinomi piktadariai iš Kopenhagos muziejaus pavogė kelių Anderseno pasakų rankraščių originalus, kartu su iliustracijomis ir kelionių dienoraščio puslapiais. Pavogtieji rankraščiai įvertinami maždaug 702,000 dolerių. Andersenas sukūręs 160 pasakų. Muziejus įruoštas name, kuriame Andersenas yra gimęs.

BEDANTIS KROKODILAS

Šiaurinės Australijos teritorijoje buvo pagautas 16 pėdų ilgio krokodilas, kuris visiškai neturėjo dantų. Manoma, kad jis dantis prarado dėl senatvės. Krokodilo vargus pastebėję, vietiniai gyventojai pranešė valdžios pareigūnams, kurie roplį sugavo.

Našlaičių šeima Kaune. Aldona Raižytė su šešiais našlaičiais.
Nuotr. G. Mackonio

PRIMENAME: Lietuvoje labai laukiami Jūsų siuntiniai
PATARIAME: kreiptis tik į BALTIA EXPRESS
TEIGIAME: vienintelė ir seniausia kompanija patikimiausiai pristatanti Jūsų siuntinius

BALTIA EXPRESS CO. LTD

SUBSIDIARY OF AMBER GROUP PRES. **VIDMANTAS RAPŠYS**

TIK 90 ct. UŽ SVARĄ, VIRŠ 80 sv.

$1.00/sv. IKI 80 sv.
— APDRAUDŽIAME, PAKUOJAME, PAIMAME IŠ NAMŲ
— SIŲSKITE VISKĄ, NAUJĄ IR NAUDOTĄ: RŪBUS, MAISTĄ, VAISTUS, BALDUS IR AUTOMOBILIUS

LAIVO KONTEINERIS IŠPLAUKIA LIEPOS 30 D.

DIRBAME KASDIEN 9 v.r. — 4 v. p.p., šeštd. 9 v.r. — 3 v. p.p.

EXPRESS ORO CARGO SIUNTOS KAS TREČIADIENĮ
ATVEŽKITE ARBA SIŲSKITE UPS
3782 W. 79th St.
CHICAGO , IL 60652

SKAMBINKITE NEMOKAMU TELEFONU
1-800 SPARNAI (1-800-772-7624) 1—312-284-6449

Chicagoje ir apylinkėse paimam iš namų

PADĖKA

ALT Sąjunga nuoširdžiai dėkoja p. Liudui Kairiui už parūpinimą „Lietuvių Enciklopedijos" komplekto, kuris bus persiųstas Lietuvos Tautinei sąjungai.

ALTS valdyba

Gailu prižiūrėti ar pagelbėti asmeniui gyv. Marquette Pk. apylinkėje, 2 ar 3 dienas į sav.
Kreiptis: 312-776-1938

Dengiami stogai, kalamas „siding", bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti **Sigitui: 312-247-2837**

STASYS ŠAKINIS
Dažytojas
iš vidaus ir iš lauko;
popieriuoja kambarių sienas.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina, Chicago
Tel. 312-927-9107

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš **75** metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad., ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- **MLS.** Kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 — **ACCENT REALTY, INC.**
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

Indianoje, 50 mylių nuo Čikagos, parduodamas mūrinis pajamų pastatas su 1 akru žemės. Metinės pajamos $28,000. Kaina $280,000. Teirautis: **219-874-7330.** Prašyti savininko.

FIRST RATE REAL ESTATE
AUŠRA KRIŠČIŪNAITĖ PADALINO
Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis

- Nemokamas namų įvertinimas
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas

Malonėkite kreiptis šiuo telefonu:
(312) 767-2400
4545 W. 67th Street, Chicago, IL 60629

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX — INSURANCE
- Namų pirkimas ir pardavimas
- **MLS** kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

Century 21 — KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

PARDUODAMA UŽKANDINĖ — $25,000
Su visais įrengimais. Ideali vieta lietuviškam-amerikietiškam restoranui ir „carryouts". Talpina 20.
9014 S. Harlem
Skambinti savininkui po 2 v. p.p.
708-430-8555
Kalbėti angliškai

Century 21 — **REALMART, INC.**
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus. **312-585-6100,** res. **312-778-3971**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio bas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

JMZ ROOFING & CONSTRUCTION CO.
Custom carpentry, kitchens, bathrooms, recrooms & room additon construction. Aluminum siding, soffit fascia & gutters. Replacement doors & windows, glass block, shingle flat (hot tar) modified rubber & roll roofing (specialist at tearoffs). **Free estimate.**
Call: 312-622-9866

FOR RENT

Išnuomojamas modernus butas Marquette Pk. apyl., antrame aukšte; 4½ kamb. 2 mieg Su šiluma, oro vėsinimu; moderni virykla, šaldytuvas, skalbykla su mašinomis.
Kreiptis: 708-361-5594

HELP WANTED

AN INTERNATIONAL COMPANY
Students welcome. Can Earn Part Time $10 per hour. Full Time $1,500 and up per month.
Call **(708) 430-8802**

Reikalinga moteris prižiūrėti 1 m. vaiką ir tvarkyti butą. Turi šiek tiek mokėti angliškai. Butas ir alga.
Kreiptis: 312-784-8676

IEŠKO DARBO

Dvi jaunos merginos ieško bent kokio darbo. Skambinti:
(312) 523-0227

FOR SALE

Parduodamos skalbimo ir džiovinimo mašinos.
Kreiptis: 312-927-4187

RUSSIAN ARMY LEAVE LITHUANIA NOW!

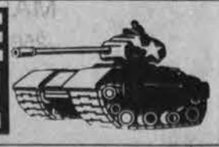

Lipinukas yra spalvotas, dydis 15" x 3"¾, tinka lipinti ant mašinų, namų langų ir kitur. Kaina su persiuntimu 2.50 dol. Ill. gyv. dar prideda 16 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo" adresu.

Demonstracijos, kai jos dar buvo paveikios.

MUZIKĄ VARGONININKĄ VACLOVĄ ROMANĄ-RAMANAUSKĄ APLANKIUS

P. PALYS

Išeivijos lietuvių tarpe mažai belikę muzikų, muzikos mokslus baigusių nepriklausomoje Lietuvoje. Vienas iš jų — muzikas, vargonininkas Vaclovas Romanas-Ramanauskas. Jis jau prieš 7 metus pasitraukęs iš aktyvios muzikinės veiklos, poilsio dienas praleidžia, gyvendamas šiaurės rytų Pennsylvanijos mieste Pittstone, anksčiau angliakasių apgyventame. Jame gyveno ir anglių kasyklose dirbo nemažai lietuvių. Tame mieste yra lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčia, kurioje, kaip rašoma knygoje „Pennsylvanijos Angliakasių Lietuva", 1972-73 metais iš parapijai priklausančių 500 šeimų pusė buvo lietuvių kilmės.

Kadangi vasaros metu gyvenu, galima sakyti, muz. V. Romano kaimynystėje , nutariau jį aplankyti. Tad vieną saulėtą ir karštoką dieną aš ir žmona žavingais Pocono kalnų greitkeliais ir išriedėjome Pittstono link.

Gatvė, kurioje muz. V. Romanas su savo žmona žinoma, veiklia visuomenininke, uoliai besidarbuojančia Vyčių organizacijoje, Anele Bajoras-Romanas) gyvena — trumpa. Nežinia, kokiais sumetimais tų namų numeracija pradedama berods 150 numeriu! Tik priartėjus prie namo, galima lengvai spėti, kad jame gyvena lietuvai, nes prie laiptų vėšliai žaliuoja rūtų krūmas.

Verandoje radome sėdintį ir mūsų belaukiantį šeimininką, muz. V. Romaną. Jis mus pasitiko pasiramsčiuodamas lietuvių liaudies menininkų meniškai išdrožinėta lazda, kurią gavęs kaip dovaną viešnagėje Lietuvoje.

Duryse pasirodė namų šeimininkė Anelė, kurią paprastai visi vadina „Nellie", ir pakvietė į vidų. Tik įžengus į svečių kambarį, tuojau pat krinta į akis didelis, senovinis pianinas. Visuose kambariuose daugybė liaudies meno dirbinių iš medžio, gintaro, o ant sienų kabo linininiai rankšluosčiai ir puošnios lėlės. Visa tai Anelė parsivežė iš Lietuvos, kurioje ji jau lankėsi net 8 kartus. Muz. V. Romanas su pasididžiavimu parodė stalinį laikrodį, su kuriuo jis prieš daugelį metų iškeliavo iš Lietuvos. Laikrodis ypatingas tuo, kad puikiai groja Lietuvos himną. Ant to laikrodžio „veido" yra užrašas — „Vilniui Vaduoti Sąjunga".

Besišnekučiuojant vartau ant stalo padėtą fotografijų albumą.

Lietuviai pasitarime, vienas atsistojęs kalba.

Vienoje nuotraukoje šalia kompozitoriaus J. Naujalio stovi gražiai nuaugęs, elegantiškos išvaizdos jaunas vyras. Tai muzikos studentas Vaclovas Ramanauskas, dabar Romanas. Gretimai — vargonų koncerto programa, kurią 1937 metais Jėzuitų bažnyčioje, Kaune, jis atliko.

Vaclovas Romanas-Ramanauskas, 1937 m., baigęs Kauno Valstybinę konservatoriją, muziką dėstė Marijampolės antrojoje gimnazijoje. Pasitraukdamas iš Lietuvos, mažu laiveliu persikėlė per jūrą ir pasiekė Švediją. Ten, pramokęs švedų kalbos, muziką dėstė įvairiose muzikos mokyklose. 1950 m. atvyko į JAV ir Švč. Trejybės lietuvių bažnyčios ir parapijos Wilkes-Barre, PS, vargonininko pareigas. Buvo išvystęs plačią muzikinę veiklą, dirbdamas su choru, akompanuodamas solistams, grodamas vargonais, paruošdavo lietuviškos dalies programas radijo valandai, kurios vedėja buvo dabartinė jo žmona Anelė.

Muz. V.Romanas nevengė pasiskųsti ir savo negalėmis, ypač susilpnėjusiu regėjimu. Negalįs nei paskaityti. Džiaugiasi, kad apie muzikinę lietuvišką veiklą ji painformuoja telefonu ar atsiųsdamas laikraščių iškarpas, kurias jam žmona paskaito, jo geras draugas, gyvenantis New Yorke, muz. Jonas Žukas.

Muz. Vaclovas Romanas, šiais metais, rugpjūčio 12 d. švenčia savo 85-tą gimtadienį. Sveikiname!

Saulutei jau gerokai kryptelėjus vakarų link, atsisveikinant ir apleidžiant vaišingus muziko-vargonininko Vaclovo ir Anelės Romanų namus, dėkojome jiems už malonų priėmimą, o sukaktuvininkui linkėjome dar ilgus metus džiaugtis užtarnautu poilsiu.

ATVYKO SOVIETŲ KOSMONAUTAS

Anatoly Arcebarski, Sovietų kosmonautas, atvyko į Chicagą skatinti bendradarbiauti erdvių tyrime. Jis, drauge su kitu kosmonautu — Sergiejumi Krikalevu, buvo įstrigę erdvėse net dešimčiai mėnesių dėl maišto Sovietų Sąjungoje. Arcebarskis liepos 27 d. 11 val. ryto kalbės Chicagos planetariume.

A.†A.
ZIGMAS TAMOLIŪNAS

Gyveno Cicero, IL.

Mirė 1992 m. liepos 23 d., 7:10 val. vakaro, sulaukęs 68 m. amžiaus.

Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdę liko sūnūs: Alfredas Jonas, marti Ona, gyv. Arlington Washington ir Žygimantas; anūkas Aras; seserys: Lietuvoje Viktė, Kanadoje Emilija Šarauskienė; svainė Birutė Ališauskienė su vyru Juozu.

Velionis buvo vyras a.a. Julijos ir tėvas a.a. Viliaus.

Priklausė Lietuvių Sporto klubui.

Kūnas pašarvotas sekmadienį, liepos 26 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus-Butkus laidojimo namuose, 1446 S. 50 Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 27 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **sūnūs, seserys ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 708-652-1003 arba 312-476-2345.

A.†A.
Rašytojui ANTANUI VAIČIULAIČIUI

mirus, jo žmonai JOANAI, dukroms DANUTEI, JOANAI ir ALDONAI, jų šeimoms bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia Amerikos Balso darbuotojai:

Rita Baltušytė, Jurgis Blekaitis,
Jurgis Bradūnas, Vladas Būtėnas,
Algirdas Čarneckis, Kęstutis Čižiūnas,
Romas Kasparas, Povilas Labanauskas,
Juozas Laučka, Kristina Nakienė,
Edita Nazaraitė, Alfonsas Petrutis,
Jolanta Raslavičiūtė, Linas Rimkus,
Romas Sakadolskis, Jonas Vaitkus,
Virginija Vengrienė, Juozas Vitėnas

A.†A.
Dr. ALBINUI LIAUGMINUI

mirus, giliame skausme liūdinčią jo gerąją žmoną, mielą DANUTĘ LIAUGMINIENĘ-VASILIAUSKAITĘ ir sūnus RIMANTĄ ir DALIŲ su šeimomis nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Elena ir Paulius Leonai
Stefanija ir Kasperas Radvilai
Dr. Vytautas Tauras
Juzė ir Jonas Žebrauskai

A.†A.
ADOLFUI JARUI

mirus, žmonai MARIJAI, dukroms RŪTAI ir JANINAI, broliams ANTANUI, ALFONSUI ir BRONIUI reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Valerija Palčiauskienė ir sūnūs
Elena ir Jonas Purtuliai

A.†A.
Dr. ALBINUI LIAUGMINUI

mirus, giliai liūdinčius žmoną DANUTĘ, sūnus dr. RIMANTĄ ir dr. DALIŲ su šeimomis ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

O. Aleknienė	*J. Maurukas*
J. Antanaitienė	*M. Miščikienė*
L. Bendoraitienė	*V. Norvaišienė*
O. Brauklienė	*Z. S. Ramanauskai*
V. V. Dubauskai	*V. R. Ramūnai*
B. A. Elsbergai	*H. E. Sabal*
J. Gruzdas	*B. S. Sakalai*
P. M. Jakaičiai	*V. Saladžius*
S. J. Jazbučiai	*I. Stongvilaitė*
I. V. Jokšai	*A. Šatienė*
E. Jonušienė	*P. O. Šilai*
A. Juknevičius	*A. I. Šimkai*
S. Kamarauskienė	*K. S. Šeputos*
L. Karpavičienė	*V. Šukienė*
T. Karvelienė	*J. O. Vaičekoniai*
K. K. Kodačiai	*V. S. Valiukai*
P. Kraus	*A. M. Varnai*
J. J. Kučinskai	*M. Vitkus*
K. M. Linkai	*A. E. Zigmantai*

A.†A.
Chemiko Jono Prunskio

antrosioms mirties metinėms paminėti, jo žmona Vanda Prunskienė skiria 5,000 dol. auką Pažaislio Vienuolynui.

Kasdien Seselės nuoširdžia malda mels Gailestingąjį Dievą už a.a. Jono Prunskio sielą.

Malda ir meile esame dėkingos poniai Vandai Prunskienei už didžią auką.

Lietuvos Šv. Kazimiero Seserys
Seselė Jonė
Generalė Vyresnioji

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

midland federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8030 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS **DONALD M. PETKUS**
DONALD A. PETKUS

APLINK MUS

x Redakcija praneša, kad jokių korespondencijų ir straipsnių „Drauge" nededa nepasirašytų bent redakcijai. Po korespondencija ar straipsniu spaudoj galima pasirašyti ir slapyvarde ar inicialais. Tai yra principinis reikalas.

x Fantų reikia „Draugo" gegužinei, kuri bus rugpjūčio 2 d. Kas turi įvairių vertingų daiktų ir nori juos padalyti kitiems, prašomi atvežti į Marijonų vienuolyną ar „Draugo" administraciją. Negalintieji atvežti gali paskambinti „Draugo" administracijai tel. 312-585-9500 darbo metu.

x Penkerių mirties metų paminėjimui už a.a. Nataliją Šantarienę šv. Mišios buvo liepos 24 d. 9 val. Marijonų koplyčioje. Šv. Mišias užsakė ir artimuosius sukvietė Velionės vyras Antanas Šantaras ir duktė Dalia.

x „Lietuvos Vaikų Viltis" globoja 10 atvykusių iš Lietuvos Chicagoje gydytis invalidų vaikų, turinčių įvairias ortopedines problemas, t.y. stuburo ir klubų iškrypimus. Lidijos (14 m.), Tomo (12 m.), Ilonos (16 m.), Violetos (14 m.) ir Linos (14 m.) operacijos sėkmingai pavyko, ir jie tikisi greitai sugrįžti į Lietuvą. Gintarę (16 m.) gydo Portland, Oregon, Shriners ligoninėje ir trys mergaitės: Irma (14 m.), Edita (14 m.) ir Laura (14 m.) vyksta į Los Angeles, Ca. gydytis.

x Česlovas ir Stasė Olšauskai aukojo 1,000 dol. IX Tautinių šokių šventei, įamžindami a.a. Vlado, Eleonoros ir Audronės Garbenių atminimą. Šventės leidinyje Garbenių pavardė parašyta klaidingai. Atsiprašome.

(sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šeštd. 10 v.r.-1 v. p.p. **Pirmad. ir antrd. uždaryta.**

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI7-7747.**

(sk)

x Išnuomojamas 4 kambarių butas su šilima, antrame aukšte Marquette Parko apylinkėje. Skambinti po 5 val. vakare, tel.: **(708) 639-9153.**

(sk)

x BALTIA EXPRESS ir toliau siunčia skubiai ir patikimai siuntinius į Lietuvą. Žiūrėkite reklamą „Draugo" viduje, arba skambinkite nemokamu tel. **1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.**

(sk)

x Gegužinė prie Marijonų vienuolyno ir „Draugo" patalpų sodely bus rugpjūčio 2 d. Šv. Mišios bus 12 val. Marijonų koplyčioje. Po Mišių bus gausūs pietūs, kiti įvairumai, muzika, laimėjimai ir šalti gėrimai. „Draugo" administracijoje bus galima prasitęsti prenumeratas ir įsigyti naujų knygų.

x Adv. Aleksandras R. Domanskis birželio 16 d. kalbėjo Pabaltijo Teisininkų sąjungos susirinkime, Villa Park, IL. Jis papasakojo apie Vilniuje gegužės mėn. įvykusį Pasaulio lietuvių advokatų suvažiavimą.

x Daley College, kuri priima suaugusius ir jaunus studijuoti ar papildyti savo mokslines žinias, kalbą ar net svetimą kalbą, praneša apie registraciją. Rudens semestras prasidės rugpjūčio 31 d., pirmadienį. Paštu reikia registruotis iki rugpjūčio 21 d. Nuėjus galima registruotis rugpjūčio 11 ir 12 dienmis nuo 1 iki 3 val. ir nuo 5 iki 7:30 val. vak.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, liepos 26 d. **Baltia Express** ir vėl priiminės siuntinius Lemonto Lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Informacijai skambinti nemokamu telefonu **1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.**

(sk)

x „Lietuvos aidas", plačią ir tikslią Lietuvos gyvenimo informaciją duodantis dienraštis, gaunamas iš Vilniaus oro paštu per savaitę, metams kainuoja tik 85 JAV doleriai. Čekius „Lietuvos aidas" vardu su užsakymu siųsti JAV įgaliotiniui: **Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514.**

(sk)

x Tautinių Šokių šventės išvakarėse buvo pagerbti šokių grupių vadovai ir mokytojai Jaunimo centro kavinėje. Šio pagerbimo rengėjai nuoširdžiai dėkoja už aukotus pyragus, tortus ir raguolį **Baltic Bakery, Nida Deli, Talman Deli ir Racine Bakery** savininkams.

(sk)

x Pranešame, kad liepos 23 d. Santa Monica, CA **mirė Simas Kvečas.** Bus laidojamas Chicagoje. Platesnis pranešimas seks.

(sk)

x „SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. **J. Liutikienė ir I. Naujokienė. „Sagil's", 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.**

(sk)

x Bermuda! Kelionė laivu spalio 3-10 d. Daug girdėta, — niekada nematyta! Savaitė, praleista besidžiaugiant gamtos grožiu ir gyvenimo malonumais, suteiks jums jėgų pilkoje kasdienybėje. Važiuokite patys, kvieskite draugus! Dėl informacijų skambinkite: **708-524-2244, Travel Advisers, 1515 North Harlem Ave., Suite 110, Oak Park, IL 60302.**

(sk)

Kad „Draugas" išliktų dienraščiu, rėmėjai, bendradarbiai ir skaitytojai prašomi pagalbos. Ruošdami testamentinius palikimus, nepamirškite „Draugo" ir jo leidėjų. Viename punkte maloniai prašome įrašyti: „I give and bequeath the sum of... to „Draugas" (arba to the Lith. Marian Fathers), 4545 W. 63th St., Chicago, IL 60629". Aukos „Draugui" ir Marijonų vienuolijai nurašomos nuo valstybinių mokesčių.

Po priėmimo Chicagos Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Iš kairės: Lietuvos ambasadorius Stasys Lozoraitis, Gražina Liautaud ir dr. Antanas Razma. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JONAS MINDAUGAS VARIAKOJIS — DIPLOMUOTAS INŽINIERIUS

Jonas Mindaugas Variakojis yra gana jaunas, nubėgęs vos dvidešimt dvejų metų gyvenimo kelią, bet jau yra daug ko pasiekęs, kuo malonu pasidžiaugti. Ypač džiugu, kad pats Jonas Mindaugas akcentuoja, kad jis ką planuoja, veikia, viską skiria Dievui, Tėvynei ir artimui.

Jonas Mindaugas mokėsi ir baigė Chicagos Brother Rice aukštesniąją mokyklą 1987 m. Priklausė National Honor Society, buvo Illinois State Scholar — pažangių mokinių sąraše. Buvo aprašytas Who's Who Among American High School Students. Lošė tenisą mokyklos teniso komandoje. Yra gavęs stipendiją Illinois senatoriaus D. Savicko 1987 m. per Lithuanian Chamber of Commerce of America.

Jonas studijavo elektros inžineriją Illinois universitete Chicagoje ir įsigijo elektros inžinieriaus bakalauro laipsnį. Universiteto diplomą gavo gegužės 10 d. šiais metais.

Malonu žvilgtelėti ir į Jono nubėgtą lietuvišką kelią, pasiektus laimėjimus. Jis lankė ir baigė Kr. Donelaičio pradinę ir aukštesniąją mokyklas, lankė Chicagos Pedagoginį Lituanistikos institutą ir 1989 m. sausio 28 d. gavo diplomą. Tik baigusį institutą, Pedagoginio Lituanistikos instituto vadovybė pakvietė profesoriaus istoriko J. Dainausko asistento pareigoms, kurias Jonas su dvasiniu įsijautimu atliko. Jonas priklausė Etnografiniam ansambliui. Nuo pradžios mokyklos metų šoko tautinius šokius ir visą eilę metų „Grandies" tautinių šokių grupėje šoko Tautinių šokių

Inž. Jonas M. Variakojis

šventėse. Šiais metais šoko akademinio jaunimo grupėje „Viltis", kuris dalyvavo IX Lietuvių Tautinių šokių šventėje Chicagoje liepos 5 d. Šeimos skautavimo tradicija vadovaujantis, tėveliai Joną, kaip trečios kartos skautų šeimos atžalą, įjungė į skautų sąjungą, Lituanikos tuntą, vilkiukų gretas. Paaugęs ėjo įvairias pareigas tunte, gavo vyresniškumo žymenio ženklus. Jonas jau yra skautas vytis ir yra Akademinio Skautų sąjūdžio Korp! Vyties pirmininkas. Pasirengęs švietimo darbui, jo ir nepaleidžia. Šeštadieniais dėsto Lietuvos istoriją 1918-1940 m. ir Lietuvos istorijos apžvalgą Pedagoginiame Lituanistikos institute. Jis turi polinkį vaidybai — priklauso Antro Kaimo vaidybos sudėčiai. Laisvalaikiu skambina pianinu, gitara, žiemos metu slidinėja.

Jonas Mindaugas šviesia viltimi žvelgia į savo gyvenimo ateitį, turi konstruktyvius užmojus, jis yra gavęs darbą savo specialybėje Motorola bendrovėje. Jonas yra sūnus farmacistės Jūratės ir inžinieriaus Jono Variakojų ir savanorio kūrėjo pulk. ltn. Jono Variakojo vaikaitis.

Jonui Mindaugui tenka tik linkėti niekad nenutolti nuo lietuviško kamieno: tautinę estafetę nešti aukštai iškėlus ir ją garbingai perduoti ateities kartai, kad iš gilių amžių atkeliavus mūs tauta drąsiai į ateitį žengtų.

A. Ber.

NETESĖTI PAŽADAI

1972 m. pradžioj Moterų Fed. valdyboj, kuriai tuo metu pirmininkavo K. Gustaitytė-Leonaitienė ir vicepirm. J. Gudaitytė-Kerelienė, gimė mintis mūsų jaunimą, baigusį gimnaziją, supažindinti su visuomene. Balius įvyko 1972 m. birželio mėn. Tautiniuose namuose.

Keitėsi valdybos, salės ir sąlygos, brango bilietai, tačiau Pavasario žiedų balius vis buvo ir tebėra ruošiamas. Ruošiamas buvo ir 1992 metų pavasarį. Daug planuota ir diskutuota. Sunkiausias, atrodo, darbas yra surankioti abiturientus. Fed. valdyba, seniai išleidusi savo abiturientus, o kartais ir anūkus, jokio ryšio su aukštesniųjų mokyklų mokiniais nebeturi. Tenka ieškoti jaunesnių moterų, kad padėtų registruoti baigiančius gimnazijas. Tam reikalui yra sukviečiamas motinų komitetas.

Vartomos užrašų knygutės, skambinama telefonu, klausinėjama pažįstamų: „Ar nepažįsti? Ar nežinai? Gal tavo vaikai ar jų draugai žino, kas baigia šiais metais... ir t.t." Palieki pavardę ir telefono numerį su prašymu atskambinti (juk nepradėsi kalbos su mašina), paaiškini vyrui ar kitam šeimos nariui, ko nori ir lauki telefono skambučio su viltimi gauti keletą pavardžių (kai kurių atskambinimų aš dar tebelaukiu nuo vasario mėnesio).

Pakviestas motinų komitetas ir Fed. Chicagos skyriaus valdyba pradėjo darbą — iš įvairių Chicagos ir apylinkių gimnazijų išrinkti lietuvių kilmės baigiančius šiais metais, išsiuntinėti pakvietimus, registracijos formas ir pan. Gali arklį privesti prie vandens, bet negali priversti, kad jis gertų. Taip ir mes plūkomės, vargom, rūpinomės, kol galų gale vienam posėdy nutarėm — jei abiturientai nenori baliavoti, tai juo labiau nenori Fed. narės, teks balių atšaukti: ir nuostolis mažas, ir nervinimasis atpuls. Juk ne organizacijos narių pasišokimui tai daroma. Ir pranešėm savo nuosprendį motinų komitetui, beliko tik pranešti per spaudą ir radiją. Ir nurimom...

Po tokio mūsų sprendimo, vieną vakarą pirmininkės bute suskambėjo telefonas. „Alio, alio! Jūs negalit baliaus atšaukti, mano duktė baigia gimnaziją ir balius būtinai turi būti", — skambėjo balsas ragelyje. „Na, taip, žinoma, bet"... — mikčiojo pirmininkė. „Balius turi būti" — skambėjo energingas moteriškas balsas telefono ragelyje, — „aš tuoj išrašysiu čekį 1,000 dol., o jei reikės, padėsiu padengti išlaidas". Sugluminta tokio netikėto pažado, pirmininkė prižadėjo pakalbėti su valdyba. Specialaus posėdžio metu sutikom, apsidžiaugėm tokia nelaukta parama ir kad dar nebuvo spėta oficialiai atšaukti. Teko vėl lakstyti į Sabre Room, tartis dėl pasikeitusių ir besikaitaliojančio svečių skaičiaus. Energingoji „geraširdė" pakvietė 40 jaunų žmonių, už kuriuos žadėjo apmokėti, išsiuntinėdama jiems „garbės pakvietimus" motinų komiteto vardu su prierašu, kad mokėti nereikės. Puiku, tegul linksminasi jaunimas, kuo daugiau, tuo geriau.

Abiturientų — Pavasario žiedų — balius, jau 20-tasis iš eilės, įvyko gegužės 30 d. Sabre Room puošnioje salėje. Salėje kilo įvairiaspalviai balionai, žydėjo margos gėlės, turtingas saldumynų ir tortų stalas traukė ne vieno akį ir kvietė užmiršti visas dietas iki pirmadienio, ant scenos rikiavosi orkestras ir rinkosi graži jaunatviška publika. Svečių buvo daug, ir atrodė, lyg visi buvo patenkinti. Tačiau po pirmadienį įvykusio posėdžio pasirodė didelė finansinė skylė. Mūsų „dosnios geradarės ponios" pažadas, kaip tas gražus balionas, pakilo į viršų. Liko netesėti josios pažadai, o Fed. valdyba atsirado labai nemalonioj padėty, kai turėjo ištuštinti savo iždą, užmokėti už ponios kviestus ir neapmokėtus svečius. Norėtųsi tikėti, kad ponios sąžinė dar ne visai užmigusi ir už padarytą nuostolį atsilygins.

A. L.

SUSITIKO LONDONE

Laima Liucija Andriekienė, Lietuvos reikalais lankydamasi Anglijoje, susipažino Anglijos Londone dirbančią advokatę Mariją Jūratę Daniliūnaitę, konservatorių partijoje Baltijos valstybių naudai suorganizuoto įtaigojimo (lobbying) komiteto narę, kartu papietavo ir pakvietė ją atsilankyti į Lietuvą.

Andriekienė yra Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos deputatė ir Landsbergio pavaduotoja naujojo Sąjūdžio vadovaujamoje grupuotėje už demokratinę Lietuvą, kurios tikslas yra siekti pilnos Lietuvos neriklausomybės.

Daniliūnaitė teisės magistro laipsniu yra baigusi pirmaeilį **pasaulio universitetą Oxforde, Anglijoje ir parašiusi teisinę** knygą. Jos darbo sritis — civiliniai ieškiniai dėl neteisėtumų, įvykusių intelektualinėse srityse ir kitose komplikuotose bylose. Tų bylų reikalais jai tenka lankytis ir kitose valstybėse. Ji taip pat tobulina advokatus tos bendrovės, kurioje ji dirba.

„Lietuvos Vaikų Vilties" koordinatorė Teresė Drūtytė-Šoliūnienė apsupta Lietuvos vaikų jos išleistuvių metu. Nuotr. T. Drūtytės-Šoliūnienės

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietiškąją NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital" aparatūra, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.**

(sk)

x Padėkite vargstantiems Lietuvoje: Žaibo Nr. 6: miltai, cukrus, ryžiai, aliejus, kava, kakava, druska, kumpis, persikai, ananasai, slyvos, razinos, apie 60 svarų deficitinio maisto su pristatymu į namus — $100.00 **„Žaibas" 9325 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. (708) 430-8090.**

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. **Tel. 1-312-523-9191.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba **(708) 425-7161.**

(sk)

x Svarbu žinoti, kas vyksta kasdien besikeičiančioje Lietuvoje? Neturintiems galimybių klausytis „Rytmečio ekspreso" nuo pirmadienio iki penktadienio **11 val. ryto per WPNA 1490 AM** bangomis, siūloma savaitinė Lietuvos įvykių apžvalga „Labas rytas!" iš tos pačios radijo stoties sekmadieniais nuo 8 val. ryto. Dėl skelbimų kreipkitės **tel. (708) 524-9762** arba adresu: **P.O. Box 3878, Oak Park, IL 60303.** Laidos girdimos Illinois, Indiana ir Michigan valstijose. Klausykitės ir būsite informuoti!

(sk)

SIŪLO UŽVESTI BEATIFIKACIJOS BYLĄ

Vis daugiau pasaulio vyskupų ir kai kurie kardinolai pasisako, kad būtų užvesta popiežiaus Pauliaus VI beatifikacijos byla. Argentinos vyskupų pasiūlymą šiuo reikalu neseniai stipriai parėmė Afrikos kardinolas Bernard Gantin, pareikšdamas, kad Paulius VI buvo „kankinys popiežius, kentėjęs už Bažnyčią, tikėdamas, jog tik Jėzus Kristus yra svarbus, o visa kita — neturi reikšmės". Kard. Gantin buvo popiežiaus Pauliaus VI konsekruotas 1977 m.

BLOGI SUNKVEŽIMIŲ STABDŽIAI

Patikrinus nemažą skaičių didžiųjų sunkvežimių, kurie kasdien dunda visais greitkeliais ir kitais keliais, rasta, kad maždaug pusė jų važinėja su prastai veikiančiais stabdžiais. Valstybinės transportacijos saugumo komisija tikrino apie 1,500 sunkvežimių keturiose valstijose. Iš jų 46% buvo atimtos tolimesnes važiavimo teisės. iki nebus sutaisyti stabdžiai. Nežiūrint naujų technikos metodų pritaikymo stabdžių saugumui nustatyti, Amerikos Sunkvežimių vairuotojų sąjunga juda labai pamažu, kaltindama saugumo organus bereikalingu uolumu ir būkštavimais.

DOVANA BENAMIAMS

Los Angeles statybininkas Mort LaKretz benamių reikalams padovanojo 1 mil. dolerių vertės viešbutį, kad miestas turėtų kur apgyvendinti ligonius ir šiaip benamius žmones. Jis sakosi seniai norėjęs padaryti gerą darbelį savo miesto varguomenei.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
~Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą